

32002R0063

L 10/24

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

12.1.2002.

UREDBA (EZ) br. 63/2002 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**od 20. prosinca 2001.****o statistici kamatnih stopa koje monetarne finansijske institucije primjenjuju na depozite i kredite kućanstava i nefinansijskih društava****(ESB/2001/18)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2533/98 od 23. studenoga 1998. o prikupljanju statističkih podataka od strane Europske središnje banke⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 1. i članak 6. stavak 4.,

budući da:

- (1) Europski sustav središnjih banaka (ESSB) za ispunjavanje svojih zadaća zahtijeva sastavljanje statistike kamatnih stopa koje monetarne finansijske institucije primjenjuju na depozite i kredite kućanstava i nefinansijskih društava, a čija je glavna svrha da Europskoj središnjoj banci (ESB) pruži sveobuhvatan, detaljan i usklađen statistički prikaz o razini kamatnih stopa koje primjenjuju monetarne finansijske institucije i o njihovim promjenama tijekom vremena. Te kamatne stope osiguravaju konačnu vezu u mehanizmu za transmisiju monetarne politike koji proizlazi iz promjena službenih kamatnih stopa te su stoga neophodan preduvjet za pouzdanu analizu monetarnih kretanja u državama članicama sudionicama. Informacije o kretanjima kamatnih stopa istodobno su potrebne kako bi ESSB pridonio neometanom vođenju politika koju provode nadležna tijela u vezi s bonitetnim nadzorom kreditnih institucija i stabilnosti financijskoga sustava.
- (2) U skladu s odredbama Ugovora o osnivanju Europske zajednice (dalje u tekstu „Ugovor“) i pod uvjetima utvrđenima u Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu „Statut“), ESB donosi propise u opsegu potrebnom za provedbu zadaća ESSB-a kako su određene u Statutu i u nekim slučajevima koji su utvrđeni u odredbama koje donosi Vijeće, a koji su navedeni u članku 107. stavku 6. Ugovora.
- (3) Članak 5. stavak 1. Statuta određuje da ESB uz pomoć nacionalnih središnjih banaka (NSB) prikuplja potrebne statističke podatke od nadležnih nacionalnih tijela ili izravno od gospodarskih subjekata kako bi proveo zadaće ESSB-a. Članak 5. stavak 2. Statuta propisuje da nacionalne središnje banke, u mjeri u kojoj je to moguće, izvršavaju zadaće opisane u članku 5. stavku 1.

(4) Može biti potrebno, a ujedno i smanjiti teret izvještavanja, da nacionalne središnje banke od stvarne izvještajne populacije prikupljaju statističke podatke potrebne za ispunjavanje statističkih izvještajnih zahtjeva ESB-a u sklopu šireg statističkog izvještajnog okvira koji nacionalne središnje banke uspostavljaju na vlastitu odgovornost u skladu s pravom Zajednice odnosno nacionalnim pravom ili ustaljenom praksom, a koji služi za druge statističke potrebe, pod uvjetom da nije ugroženo ispunjavanje statističkih zahtjeva ESB-a. Kako bi se potakla transparentnost, u tim je slučajevima primjereni obavijestiti izvještajne jedinice da se podaci prikupljaju za ispunjavanje drugih statističkih potreba. U posebnim se slučajevima ESB za ispunjavanje svojih zahtjeva može oslanjati na statističke podatke prikupljene za te potrebe.

(5) Člankom 3. Uredbe (EZ) br. 2533/98 od ESB-a se zahtjeva određivanje stvarne izvještajne populacije u granicama referentne izvještajne populacije i smanjivanje s tim povezanog tereta izvještavanja. Za potrebe statistike kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija, stvarna izvještajna populacija obuhvaća popis svih bitnih monetarnih finansijskih institucija ili uzorak bitnih monetarnih finansijskih institucija na temelju utvrđenih kriterija. S obzirom na obilježja sektora monetarnih finansijskih institucija u svakoj državi članici sudionici, konačan izbor metode odabira prepusten je nacionalnim središnjim bankama. Cilj je smanjiti izvještajno opterećenje i istodobno osigurati visokokvalitetnu statistiku. Člankom 5. stavkom 1. predviđeno je da ESB može donositi propise za određivanje i uvođenje svojih statističkih izvještajnih zahtjeva za stvarnu izvještajnu populaciju država članica sudionica. Člankom 6. stavkom 4. predviđa se da ESB može donositi propise kojima se utvrđuju uvjeti pod kojima se može ostvariti pravo na provjeru ili obavljanje obveznog prikupljanja statističkih podataka.

(6) Članak 4. Uredbe (EZ) br. 2533/98 određuje da se države članice organiziraju u području statistike i da u potpunosti surađuju s ESSB-om kako bi se osiguralo ispunjavanje obveza koje proizlaze iz članka 5. Statuta.

⁽¹⁾ SL L 318, 27.11.1998., str. 8.

- (7) Iako se prihvata da se uredbama koje je ESB donio u skladu s člankom 34. stavkom 1. Statuta ne daju nikakva prava odnosno ne nameću nikakve obveze državama članicama nesudionicama, članak 5. Statuta primjenjuje se i na države članice sudionice i na države članice nesudionice. Uredba (EZ) br. 2533/98 podsjeća da članak 5. Statuta zajedno s člankom 5. Ugovora podrazumijeva obvezu izrade i provedbe na nacionalnoj razini svih mjera koje države članice nesudionice smatraju potrebnim da bi se prikupili statistički podaci potrebni za ispunjavanje statističkih izvještajnih zahtjeva ESB-a i provele pravodobne pripreme u području statistike kako bi te države postale države članice sudionice,

5. „potencijalna izvještajna populacija” znači rezidentne kreditne institucije i druge institucije koje primaju depozite u eurima i/ili odobravaju kredite u eurima kućanstvima i/ili nefinancijskim društvima rezidentima država članica sudionica.

Članak 2.

Stvarna izvještajna populacija

1. Stvarna izvještajna populacija sastoji se od kreditnih institucija i drugih institucija iz potencijalne izvještajne populacije koje nacionalne središnje banke odabiru u skladu s postupkom utvrđenim u Prilogu I. ovoj Uredbi.

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

- izrazi „izvještajne jedinice”, „država članica sudionica”, „rezident” i „rezidentan” imaju isto značenje kako je određeno u članku 1. Uredbe (EZ) br. 2533/98;
- „kućanstva i nefinansijska društva” znači, kako je utvrđeno u Europskom sustavu računa (ESA) iz 1995. koji je sadržan u Prilogu A Uredbi Vijeća (EZ) br. 2223/96 od 25. lipnja 1996. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici⁽¹⁾, svi nefinansijski sektori osim opće države. To obuhvaća sektor kućanstava i sektor neprofitnih institucija koje služe kućanstvima (S.14 i S.15 zajedno) te sektor nefinansijskih društava (S.11);
- „kreditne institucije i druge institucije” znači sve monetarne finansijske institucije osim središnjih banaka i novčanih fondova, kako je utvrđeno u skladu s načelima klasifikacije određenima u dijelu 1. točka 1 Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2423/2001 Europske središnje banke od 22. studenoga 2001. o konsolidiranoj bilanci sektora monetarnih finansijskih institucija (ESB/2001/13)⁽²⁾;
- „statistika kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija” znači statistika koja se odnosi na one kamatne stope koje rezidentne kreditne institucije i druge institucije primjenjuju na depozite i kredite u eurima kućanstvima i nefinansijskim društvima rezidentima država članica sudionica;

2. Svaki NSB obavješćuje svoje rezidentne izvještajne jedinice o njihovim izvještajnim obvezama u skladu s nacionalnim postupcima.

3. Upravno vijeće preispituje usklađenost s Prilogom I. ovoj Uredbi nakon njezine početne provedbe, a potom najmanje svake dvije godine.

Članak 3.

Statističke izvještajne obveze

1. Za potrebe redovite izrade statistike kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija, stvarna izvještajna populacija dostavlja mjesečne statističke podatke koji se odnose na nove poslove i stanja NSB-u države članice sudionice čiji je rezident izvještajna jedinica. Zahtijevani statistički podaci određeni su u Prilogu II. ovoj Uredbi.

2. Nacionalne središnje banke utvrđuju i provode izvještajne mehanizme koje stvarna izvještajna populacija treba poštovati u skladu s nacionalnim obilježjima. Nacionalne središnje banke osiguravaju da ti izvještajni mehanizmi daju zahtijevane statističke podatke i da omogućuju točne provjere usklađenosti s minimalnim standardima za prijenos, točnost, konceptualnu usklađenost i revizije kako je navedeno u članku 3. stavku 3.

3. Zahtijevani statistički podaci dostavljaju se u skladu s minimalnim standardima za prijenos, točnost, konceptualnu usklađenost i revizije kako je utvrđeno u Prilogu III. ovoj Uredbi.

4. Nacionalne središnje banke dostavljaju agregirane nacionalne mjesečne statističke podatke ESB-u do kraja radnog vremena 19. radnog dana nakon kraja referentnog mjeseca.

⁽¹⁾ SL L 310, 30.11.1996., str. 1.

⁽²⁾ SL L 333, 17.12.2001., str. 1.

Članak 4.**Provjera i obvezno prikupljanje**

Pravo na provjeru ili obvezno prikupljanje podataka koje dostavljaju izvještajne jedinice u skladu sa statističkim izvještajnim zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi ostvaruju nacionalne središnje banke, ne dovodeći u pitanje pravo ESB-a da sam ostvari ta prava. To se pravo ostvaruje posebno kada institucija uključena u stvarnu izvještajnu populaciju ne ispunjava minimalne standarde za prijenos, točnost, konceptualnu usklađenost i revizije kako je utvrđeno u Prilogu III. ovoj Uredbi.

Članak 5.**Prvo izvještavanje**

Prvo izvještavanje u skladu s ovom Uredbom počinje s mjesečnim statističkim podacima za siječanj 2003.

Članak 6.**Prijelazne odredbe**

Prijelazne odredbe za primjenu dijelova ove Uredbe utvrđene su u Prilogu IV. ovoj Uredbi.

Članak 7.**Završna odredba**

Ova Uredba stupa na snagu 31. siječnja 2002.

Sastavljen u Frankfurtu na Majni 20. prosinca 2001.

U ime Upravnog vijeća ESB-a

Predsjednik

Willem F. DUISENBERG

PRILOG I.

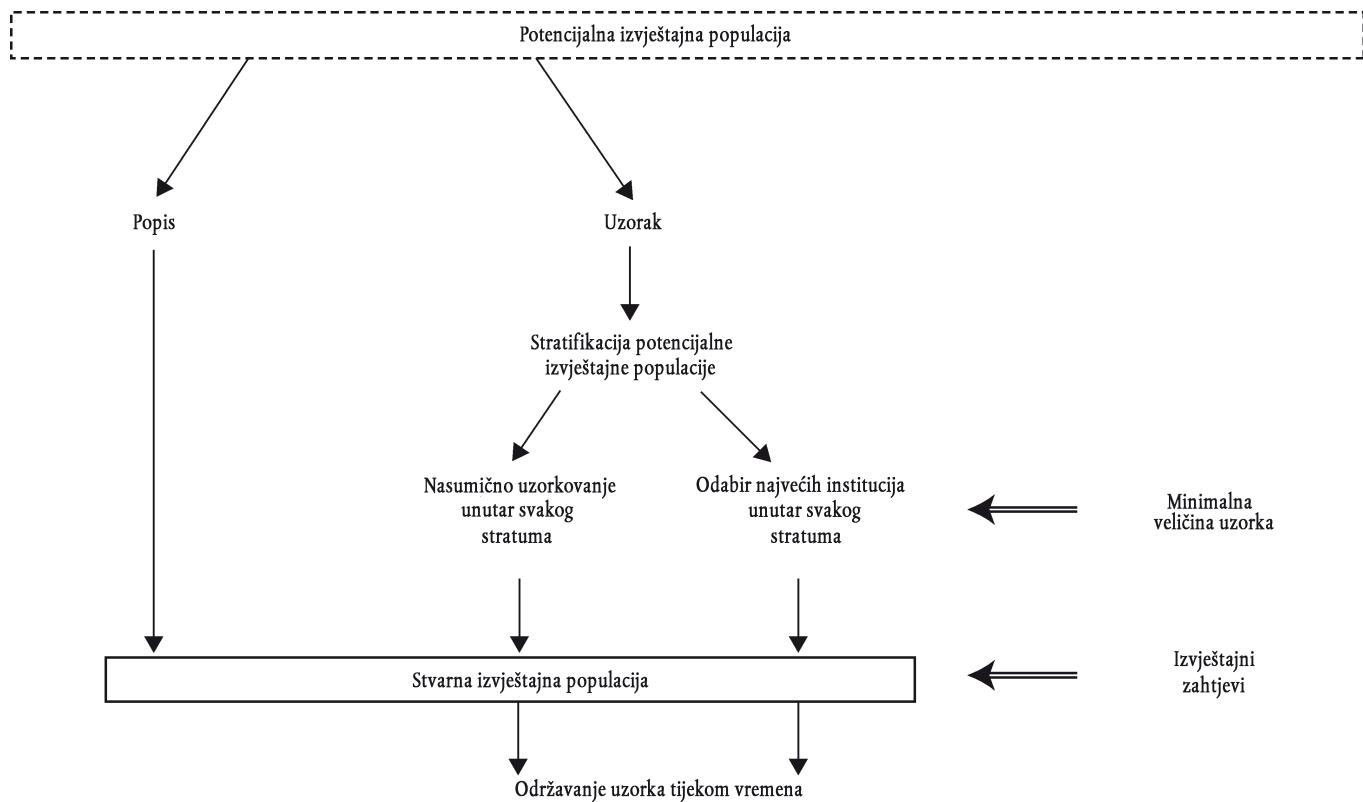
**ODABIR STVARNE IZVJEŠTAJNE POPULACIJE I ODRŽAVANJE UZORKA ZA STATISTIKU KAMATNIH
STOPA MONETARNIH FINANCIJSKIH INSTITUCIJA**

DIO 1.

Odabir stvarne izvještajne populacije

I. Ukupni postupak odabira

- Nacionalne središnje banke primjenjuju postupak ilustriran slikom kako bi odabrale izvještajne jedinice. Taj je postupak detaljno određen u ovom Prilogu.

II. Popis ili uzorak

- Svaki NSB odabire svoje izvještajne jedinice među kreditnim institucijama i drugim institucijama iz potencijalne izvještajne populacije koje su rezidenti iste države članice sudionice kao i NSB.
- Kako bi odabrale izvještajne jedinice, nacionalne središnje banke primjenjuju popis ili pristup uzorkovanja u skladu s kriterijima koji su utvrđeni u sljedećim točkama.
- U slučaju popisa NSB zahtjeva da svaka rezidentna kreditna institucija i druga institucija iz potencijalne izvještajne populacije dostavi statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija. Varijable koje se prikupljaju putem popisa jesu kamatne stope i iznosi novih poslova te kamatne stope na stanju.
- U slučaju uzorka, izvještavanje se zahtjeva samo od odabranih kreditnih institucija i drugih institucija iz potencijalne izvještajne populacije. Varijable koje se procjenjuju preko uzorka jesu kamatne stope i iznosi novih poslova te kamatne stope na stanju. One se nazivaju varijable uzorka. Kako bi se smanjio rizik odstupanja rezultata anketiranja uzorka od istinitih (nepoznatih) vrijednosti u potencijalnoj izvještajnoj populaciji, uzorak se izrađuje tako da bude reprezentativan za potencijalnu izvještajnu populaciju. Za potrebe statistike kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija uzorak se smatra reprezentativnim ako su sva obilježja koja su bitna za statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija i svojstvena za potencijalnu izvještajnu populaciju također vidljiva u uzorku. Za sastavljanje početnog uzorka nacionalne središnje banke mogu upotrebljavati odgovarajuće zamjenske vrijednosti i modele kako bi izradile shemu uzorkovanja, čak i ako odnosni podaci koji se dobivaju iz postojećih izvora u potpunosti ne odgovaraju definicijama u ovoj Uredbi.

III. Stratifikacija potencijalne izvještajne populacije

6. Kako bi osigurao da je uzorak reprezentativan, svaki NSB koji za statistiku kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija odabere pristup uzorkovanja primjereno stratificira potencijalnu izvještajnu populaciju prije odabira izvještajnih jedinica. Stratifikacija podrazumijeva da se potencijalna izvještajna populacija N dalje dijeli u subpopulacije ili stratume $N_1, N_2, N_3, \dots, N_L$. Te potpodjele u subpopulacije ili stratume ne smiju se preklapati i moraju zajedno obuhvaćati potencijalnu izvještajnu populaciju:

$$N_1 + N_2 + N_3 + \dots + N_L = N$$

7. Nacionalne središnje banke utvrđuju kriterije stratifikacije koji omogućuju potpodjelu potencijalne izvještajne populacije u homogene stratume. Stratumi se smatraju homogenima ako je varijanca varijabli uzorka unutar stratuma manja od varijance izvan stratuma ⁽¹⁾. Kriteriji stratifikacije povezani su sa statistikom kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija, tj. postoji odnos između kriterija stratifikacije i kamatnih stopa i iznosa koji se procjenjuju na temelju uzorka.
8. Svaki NSB koji odabere pristup uzorkovanja utvrđuje najmanje jedan kriterij stratifikacije kako bi osigurao da je uzorak kreditnih institucija i drugih institucija reprezentativan za državu članicu sudionicu i da je pogreška pri uzorkovanju mala. Idealno je da nacionalne središnje banke utvrde hijerarhiju kriterija stratifikacije. Ti kriteriji u obzir uzimaju nacionalne okolnosti te su stoga specifični za svaku državu članicu sudionicu.
9. Odabir izvještajnih jedinica obavlja se u obliku jednostupanjskog uzorkovanja nakon što su utvrđeni svi stratumi. Izvještajne jedinice dobivaju se uzorkovanjem iz potencijalne izvještajne populacije samo u tom jednom stupnju. Ne provodi se posredno uzorkovanje.

IV. Minimalna veličina nacionalnog uzorka

10. Minimalna veličina nacionalnog uzorka takva je da najveća slučajna pogreška ⁽²⁾ za kamatne stope na nove poslove prosječno za sve kategorije instrumenata ne prelazi 10 baznih bodova pri razini pouzdanosti od 90 % ⁽³⁾. Usklađenost se dokazuje izravno preko odgovarajućih podataka ili se, u nedostatku takvih podataka, može pretpostaviti da je veličina uzorka dovoljno velika za ispunjavanje minimalnog zahtjeva ako je ispunjen jedan od sljedećih kriterija.
- (a) Minimalna veličina nacionalnog uzorka obuhvaća najmanje 30 % rezidentne potencijalne izvještajne populacije; kada je 30 % rezidentne potencijalne izvještajne populacije veće od 100, minimalna veličina nacionalnog uzorka može se unatoč tomu ograničiti na 100 izvještajnih jedinica.
- (b) Minimalna veličina nacionalnog uzorka takva je da izvještajne jedinice iz nacionalnog uzorka obuhvaćaju najmanje 75 % stanja depozita u eurima primljenih od kućanstava i nefinansijskih društava rezidenata država članica sudionica te najmanje 75 % stanja kredita u eurima koji su odobreni kućanstvima i nefinansijskim društvima rezidentima država članica sudionica.
11. Prikladnim podacima smatraju se podaci koji su dovoljno detaljni i povezani sa statistikom kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija, što znači da se u anketama iz kojih su izvedeni ti podaci primjenjuju definicije koje su usklađene sa statistikom kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija. Ti podaci ne moraju biti dostupni nacionalnim središnjim bankama prije provedbe ankete o statistici kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija i prije nego što izvještajne jedinice dostave prve skupove podataka.
12. Minimalna veličina nacionalnog uzorka odnosi se i na minimalni početni uzorak i na minimalni uzorak nakon održavanja kako je utvrđeno u stavku 21. Zbog spajanja odnosno pripajanja institucija i institucija koje napuštaju uzorak veličina uzorka može se smanjiti tijekom vremena do sljedećeg razdoblja održavanja.
13. Nacionalne središnje banke mogu odabrati više izvještajnih jedinica nego što je utvrđeno kao minimalna veličina nacionalnog uzorka, posebno ako je to potrebno da bi se povećala reprezentativnost nacionalnog uzorka s obzirom na strukturu nacionalnog finansijskog sustava.
14. Mora postojati usklađenost između broja kreditnih institucija i drugih institucija u potencijalnoj izvještajnoj populaciji i minimalne veličine uzorka. Nacionalne središnje banke mogu kreditnim institucijama i drugim institucijama koje su rezidenti jedne države članice sudionice i pojedinačno uključene u popis monetarnih financijskih institucija koji se utvrđuje i ažurira u skladu s načelima klasifikacije utvrđenima u dijelu 1. točki 1. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 Europske središnje banke od 22. studenoga 2001. o konsolidiranoj bilanci sektora monetarnih financijskih institucija (ESB/2001/13) ⁽⁴⁾ dopustiti dostavljanje statistike kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija zajedno kao skupina. Ta skupina postaje zamisljena izvještajna jedinica. To znači da skupina dostavlja statistiku kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija, kao da je jedna monetarna finansijska institucija, tj. dostavlja jednu prosječnu kamatnu stopu po kategoriji instrumenta koja obuhvaća cijelu skupinu, umjesto jedne stope za svaku monetarnu finansijsku instituciju uključenu u popis monetarnih financijskih institucija. Istodobno se kreditne institucije i druge institucije unutar skupine broje kao pojedine institucije u potencijalnoj izvještajnoj populaciji i u uzorku.

⁽¹⁾ Dekompozicija ukupne varijance u varijancu unutar stratuma i varijancu izvan stratuma poznata je kao Huygensov teorem.

⁽²⁾ $D = z_{\alpha/2} * \sqrt{\text{var}(\hat{\theta})} \approx z_{\alpha/2} * \sqrt{\hat{\text{var}}(\hat{\theta})}$,

pri čemu je D najveća slučajna pogreška, $z_{\alpha/2}$ faktor koji se izračunava iz normalne distribucije ili bilo koje prikladne distribucije u skladu sa strukturon podataka (npr. t-distribucija) uz pretpostavku razine pouzdanosti od $1-\alpha$, $\text{var}(\hat{\theta})$ varijanca procjenitelja parametra i $\hat{\text{var}}(\hat{\theta})$ procijenjena varijanca procjenitelja parametra θ .

⁽³⁾ Nacionalne središnje banke mogu izravno pretvoriti apsolutnu mjeru od 10 baznih bodova pri razini pouzdanosti od 90 % u relativnu mjeru u smislu prihvatljivog maksimalnog koeficijenta varijacije procjenitelja.

⁽⁴⁾ SL L 333, 17.12.2001., str. 1.

V. Raspodjela uzorka po stratumima i odabir izvještajnih jedinica

15. Nakon utvrđivanja nacionalnog stratuma u skladu s točkama 6. i 7. i veličine nacionalnog uzorka n u skladu s točkom 10., nacionalne središnje banke koje izaberu pristup uzorkovanja sastavljaju uzorak odabirom stvarnih izvještajnih jedinica iz svakog stratuma. Ukupna veličina nacionalnog uzorka n jednaka je zbroju veličina uzorka $n_1, n_2, n_3, \dots, n_L$ za svaki stratum:

$$n_1 + n_2 + n_3 + \dots + n_L = n.$$

16. Svaki NSB izabire najprimjerenu raspodjelu veličine nacionalnog uzorka n po stratumima. Stoga svaki NSB utvrđuje stopu uzorkovanja n_h/N_h za svaki stratum h , tj. koliko se izvještajnih jedinica n_h uzima iz ukupnog broja kreditnih institucija i drugih institucija N_h u svakom stratu. Stopa uzorkovanja za svaki stratum h ispunjava uvjet $0 < n_h/N_h \leq 1$. Stopa uzorkovanja stoga je veća od nule. To podrazumijeva da se iz svakog stratuma odabire najmanje jedna izvještajna jedinica te da stoga nijedan stratum ne može biti u potpunosti isključen iz stvarne izvještajne populacije. Nadalje, maksimalna stopa uzorkovanja je jedan, što podrazumijeva da sve kreditne institucije i druge institucije u stratu postaju izvještajne jedinice.
17. Kako bi odabrale stvarne izvještajne jedinice unutar svakog stratuma, nacionalne središnje banke uključuju sve institucije u stratu, provode slučajno uzorkovanje ili odabiru najveće institucije u svakom stratu. U slučaju slučajnog uzorka, nasumično uzimanje institucija unutar svakog stratuma provodi se s jednakom vjerojatnošću za sve institucije ili s vjerojatnošću koja je razmjerna veličini institucije. Nacionalne središnje banke mogu odabrati uključivanje svih institucija u nekim stratumima, nasumično uzorkovanje za druge stratume i odabir najvećih institucija za treće stratume.
18. Podaci o veličini svake kreditne institucije i druge institucije iz potencijalne izvještajne populacije dostupni su na nacionalnoj razini iz statističkih podataka u bilanci monetarnih financijskih institucija koji se prikupljaju u skladu s Uredbom (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13). Nacionalne središnje banke upotrebljavaju ukupne depozite i kredite u eurima kućanstvima i nefinansijskim društvima rezidentima države članice sudionice, a to je dio bilance koji je bitan za statistiku kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija ili njegova približna zamjenska vrijednost.
19. Statistika kamatnih stopa monetarnih financijskih institucija temelji se na odabiru bez zamjene, tj. svaka kreditna institucija i druga institucija iz potencijalne izvještajne populacije odabire se samo jednom.

20. Ako se NSB odluči za popis svih kreditnih institucija i drugih institucija u jednom stratu, NSB u tom stratu može uzeti uzorak na razini podružnica. Preduvjet je da NSB ima potpuni popis podružnica koji obuhvaća sve poslove kreditnih institucija i drugih institucija u stratu i odgovarajuće podatke kako bi procjenio varijancu kamatnih stopa na nove poslove s kućanstvima i nefinansijskim društvima po podružnicama. Za odabir podružnica primjenjuju se svi zahtjevi utvrđeni u ovom Prilogu. Odabrane podružnice postaju zamišljene izvještajne jedinice na koje se primjenjuju svi izvještajni zahtjevi utvrđeni u Prilogu II. Ovim se postupkom ne dovode u pitanje obvezne kreditne institucije ili druge institucije kao izvještajne jedinice kojoj podružnice pripadaju.

DIO 2.

Održavanje uzorka stvarne izvještajne populacije

VI. Održavanje uzorka tijekom vremena

21. Nacionalne središnje banke koje izaberu pristup uzorkovanja osiguravaju reprezentativnost uzorka tijekom vremena.
22. Nacionalne središnje banke stoga provjeravaju reprezentativnost svojeg uzorka najmanje jednom godišnje. Ako postoje znatne promjene u potencijalnoj izvještajnoj populaciji, one se odražavaju u uzorku nakon te godišnje provjere.
23. U razmacima od najviše dvije godine nacionalne središnje banke obavljuju redovito preispitivanje uzorka, uzimajući u obzir institucije koje su se pridružile potencijalnoj izvještajnoj populaciji, institucije koje su napustile potencijalnu i stvarnu izvještajnu populaciju, kao i ostale promjene obilježja izvještajnih jedinica. Međutim, nacionalne središnje banke mogu češće provjeravati i ažurirati svoj uzorak.
24. Uzorak se usklađuje tijekom vremena kako bi se u obzir uzele institucije koje su se pridružile potencijalnoj izvještajnoj populaciji da bi uzorak ostao reprezentativan za potencijalnu izvještajnu populaciju. Nacionalne središnje banke stoga sastavljaju uzorak n_b iz populacije svih institucija koje su se pridružile N_b . Dopunski odabir institucija koje su se pridružile n_b od ukupnog broja institucija koje su se pridružile N_b naziva se proširenim uzorkovanjem tijekom vremena.

25. Uzorak se usklađuje tijekom vremena kako bi se uzele u obzir institucije koje su napustile potencijalnu i stvarnu izvještajnu populaciju. Uskladivanje nije potrebno ako postoji razmjernost između institucija koje su napustile potencijalnu izvještajnu populaciju N_d i institucija koje su napustile uzorak n_d (primjer 1.). Ako institucije napuštaju potencijalnu izvještajnu populaciju i ako te institucije nisu u uzorku, uzorak postaje prevelik u odnosu na veličinu potencijalne izvještajne populacije (primjer 2.). Ako uzorak napusti više institucija nego što ih ima u potencijalnoj izvještajnoj populaciji, uzorak postaje premalen tijekom vremena i može prestati biti reprezentativan (primjer 3.). U primjerima 2. i 3. ponderi koji su dodijeljeni svakoj instituciji u uzorku usklađuju se pomoću utvrđene statističke metode koja se izvodi iz teorije uzorkovanja. Ponder koji je dodijeljen svakoj izvještajnoj jedinici obrnut je vjerojatnosti njezina odabira te je stoga on faktor povećanja. U primjeru 2., kada je uzorak relativno prevelik za populaciju, nijedna se izvještajna jedinica ne izuzima iz uzorka.
26. Uzorak se usklađuje tijekom vremena kako bi se u obzir uzele promjene obilježja izvještajnih jedinica. Te promjene mogu nastati zbog spajanja odnosno pripajanja, podjela ili rasta institucija itd. Neke izvještajne jedinice mogu promijeniti stratum. Kao u primjerima 2. i 3. za institucije koje napuštaju uzorak, uzorak se usklađuje pomoću utvrđene statističke metode koja se izvodi iz teorije uzorkovanja. Dodjeljuju se nove vjerojatnosti odabira te stoga i ponderi.

DIO 3.

Daljnja pitanja uzorkovanja

VII. Usklađenost

27. Kako bi se postigla usklađenost između statistike kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija o stanjima koja se odnose na depozite i na kredite te statistike kamatnih stopa na nove poslove koji se odnose na depozite i na kredite, nacionalne središnje banke koje izaberu pristup uzorkovanja upotrebljavaju iste izvještajne jedinice za prikupljanje tih skupova statističkih podataka. Nacionalne središnje banke mogu također upotrebljavati pristup uzorkovanja za podskup statistike kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija te popis za ostalu statistiku. Međutim, ne smiju upotrebljavati dva ili više različitih uzoraka.

VIII. Financijske inovacije

28. Nacionalne središnje banke postupkom uzorkovanja ne trebaju obuhvatiti svaki proizvod koji postoji na nacionalnoj razini. Međutim, one ne smiju isključiti cijelu kategoriju instrumenata zbog toga što su iznosi o kojima je riječ vrlo mali. Stoga ako određenu kategoriju instrumenata nudi samo jedna institucija, tada se ta institucija uključuje u uzorak. Ako određena kategorija instrumenata u državi članici sudionici nije postojala u vrijeme početnog sastavljanja uzorka, ali je kasnije uvede jedna institucija, ta se institucija uključuje u uzorak pri sljedećoj provjeri reprezentativnosti. Ako se uvede novi proizvod, institucije iz uzorka obuhvaćaju ga u sljedećem izvješću s obzirom na to da su sve izvještajne jedinice dužne dostavljati podatke o svim svojim proizvodima.

PRILOG II.

IZVJEŠTAJNA SHEMA ZA STATISTIKU KAMATNIH STOPA MONETARNIH FINANCIJSKIH INSTITUCIJA

DIO 1.

Vrsta kamatne stope**I. Ugovorena kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini***Opće načelo*

1. Vrsta kamatne stope koju izvještajne jedinice dostavljaju za sve kategorije instrumenata po depozitima i kreditima, a koja se odnosi na nove poslove i stanja, jest ugovorena kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini. Ona se utvrđuje kao kamatna stopa na depozit ili kredit koju zasebno ugovaraju izvještajna jedinica i kućanstvo ili nefinansijsko društvo, iskazana u postocima na godišnjoj razini. Ugovorena kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini obuhvaća sva plaćanja kamata na depozite i kredite, ali ne i ostale moguće naknade. Disažio, koji se utvrđuje kao razlika između nominalnog iznosa kredita i iznosa koji prima klijent, smatra se plaćanjem kamata na početku ugovora (trenutak t_0) te se stoga odražava u ugovorenoj kamatnoj stopi iskazanoj na godišnjoj razini.

2. Ako se plaćanja kamata koja su ugovorili izvještajna jedinica i kućanstvo ili nefinansijsko društvo kapitaliziraju u pravilnim vremenskim razmacima tijekom godine, na primjer mjesечно ili tromjesečno, a ne godišnje, ugovorena kamatna stopa svodi se na godišnju razinu pomoću sljedeće formule kako bi se dobila ugovorena kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini:

$$x = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1$$

pri čemu je:

x ugovorena kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini,

r_{ag} godišnja kamatna stopa koju su za depozit ili kredit ugovorili izvještajne jedinice i kućanstvo ili nefinansijsko društvo, pri čemu su datumi kapitalizacije kamata na depozit i sva plaćanja i otplate kredita u pravilnim vremenskim razmacima tijekom godine, i

n broj razdoblja kapitalizacije kamata na depozit i razdoblja otplate kredita u jednoj godini, tj. 1 za godišnja plaćanja, 2 za polugodišnja plaćanja, 4 za tromjesečna plaćanja i 12 za mjesечna plaćanja.

3. Nacionalne središnje banke od izvještajnih jedinica mogu zahtijevati da za sve ili neke instrumente po depozitima i kreditima koji se odnose na nove poslove i stanja dostave usko određenu efektivnu kamatnu stopu (NDER) umjesto ugovorene kamatne stope iskazane na godišnjoj razini. NDER se utvrđuje kao kamatna stopa na godišnjoj razini kojom se izjednačuje sadašnja vrijednost svih postojećih ili budućih obveza koje nisu naknade (depoziti ili krediti, plaćanja ili otplate, plaćanja kamata), a koju su izvještajne jedinice ugovorile s kućanstvom ili nefinansijskim društvom. NDER je jednak sastavnici kamatne stope postotne godišnje stope naknade (APRC) kako je utvrđena člankom 1. stavkom 2. točkom (e) Direktive Vijeća 87/102/EEZ od 22. prosinca 1986. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o potrošačkim kreditima⁽¹⁾, prema posljednjoj izmjeni u skladu s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća 98/7/EZ⁽²⁾. Jedina razlika između NDER-a i ugovorene kamatne stope iskazane na godišnjoj razini jest osnovna metoda za svođenje plaćanja kamata na godišnju razinu. Kod NDER-a upotrebljava se uzastopna aproksimacija te se stoga može primijeniti na bilo koju vrstu depozita ili kredita, a kod ugovorene kamatne stope iskazane na godišnjoj razini upotrebljava se algebarska formula utvrđena u stavku 2. te se ona stoga može primijeniti samo na depozite ili kredite s redovitom kapitalizacijom plaćanja kamata. Svi su ostali uvjeti jednaki, što znači da upućivanja na ugovorenu kamatnu stopu iskazanu na godišnjoj razini također vrijede i za NDER.

Tretman poreza, subvencija i odredbi propisa

4. Plaćanja kamata obuhvaćena ugovorenom kamatnom stopom iskazanom na godišnjoj razini označavaju iznose koje izvještajna jedinica plaća na depozite i prima za kredite. Kada se iznos koji jedna strana plaća, a druga strana prima razlikuju, kamatna stopa koja se uključuje u statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija utvrđuje se kao kamatna stopa sa stajališta izvještajne jedinice.

5. U skladu s ovim načelom, kamatne stope evidentiraju se na bruto osnovi prije oporezivanja s obzirom na to da kamatne stope prije oporezivanja označavaju iznos koji izvještajne jedinice plaćaju na depozite i primaju za kredite.

⁽¹⁾ SL L 42, 12.2.1987., str. 48.

⁽²⁾ SL L 101, 1.4.1998., str. 17.

6. Nadalje, subvencije koje treće osobe odobravaju kućanstvima ili nefinansijskim društvima ne uzimaju se u obzir pri određivanju plaćanja kamata jer izvještajna jedinica ne isplaćuje i ne prima takve subvencije.
7. U statistici kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija obuhvaćene su povlaštene stope koje izvještajne jedinice odobravaju svojim zaposlenicima.
8. Kada odredbe propisa utječu na plaćanja kamata, na primjer na gornje granice kamatnih stope ili zabranu remuneracije prekonoćnih depozita, to se odražava u statistici kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija. Sve promjene pravila kojima se određuju odredbe propisa, na primjer visina propisanih kamatnih stopa ili gornje granice kamatnih stopa, u statistici kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija iskazuju se kao promjene kamatne stope.

II. Postotna godišnja stopa naknade

9. Osim ugovorenih kamatnih stopa iskazanih na godišnjoj razini, izvještajne jedinice za nove poslove u vezi s potrošačkim kreditima i stambenim kreditima kućanstvima dostavljaju postotnu godišnju stopu naknade (APRC) kako je utvrđena člankom 1. stavkom 2. točkom (e) Direktive 87/102/EEZ, tj.:
  - jedan APRC za novi potrošački kredit (vidjeti pokazatelj 30. u Dodatku 2.), i
  - jedan APRC za nove stambene kredite kućanstvima (vidjeti pokazatelj 31. u Dodatku 2.) ⁽¹⁾.
10. APRC obuhvaća „ukupne troškove kredita za klijenta“ kako su utvrđeni u članku 1. stavku 2. točki (d) Direktive 87/102/EEZ. Ti ukupni troškovi obuhvaćaju sastavnicu kamatne stope i sastavnicu ostalih (povezanih) naknada, kao što su troškovi upita, administrativni troškovi, troškovi pripreme dokumentacije, jamstava, osiguranja kredita itd.
11. Struktura sastavnice ostalih naknada može se razlikovati među državama jer se definicije iz Direktive 87/102/EEZ različito primjenjuju te postoje razlike među nacionalnim finansijskim sustavima i postupcima za osiguranje kredita.

III. Konvencija

12. Za sastavljanje podataka o ugovorenoj kamatnoj stopi iskazanoj na godišnjoj razini izvještajne jedinice primjenjuju standardnu godinu od 365 dana, tj. zanemaruje se učinak jednog dodatnog dana u prijestupnoj godini.

DIO 2.

Obuhvat poslovanja

13. Izvještajne jedinice dostavljaju statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija koja se odnosi na stanja i na nove poslove.

IV. Kamatne stope na stanja

14. Stanja se utvrđuju kao stanje svih depozita koje su kućanstva i nefinansijska društva deponirala kod izvještajne jedinice i stanje svih kredita koje je izvještajna jedinica odobrila kućanstvima i nefinansijskim društvima.
15. Kamatna stopa na stanja odražava razinu ponderirane prosječne kamatne stope koja se primjenjuje na stanje depozita ili kredita u odgovarajućoj kategoriji instrumenata u referentnoj vremenskoj točki kako je utvrđeno u stavku 26. Ona obuhvaća sve postojeće ugovore koji su ugovoreni u svim razdobljima prije izvještajnog datuma.
16. Loši krediti i krediti za restrukturiranje duga po kamatnim stopama nižima od tržišnih ne uključuju se u ponderirane prosječne kamatne stope na stanja. Loši krediti i krediti za restrukturiranje duga utvrđuju se u skladu s nacionalnom praksom, koja može biti različita u državama članicama sudionicama.

V. Novi poslovi koji se odnose na prekonoćne depozite, iskupive depozite s otkaznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima

17. U slučaju prekonoćnih depozita, iskupivih depozita s otkaznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima kako su utvrđeni u točkama od 42. do 44. pojma novog posla proširuje se na ukupno stanje. Stoga se dugovni ili potražni saldo, tj. stanje u referentnoj vremenskoj točki kako je utvrđena u točki 29. upotrebljava kao pokazatelj za nove poslove koji se odnose na prekonoćne depozite, iskupive depozite s otkaznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima.

⁽¹⁾ Nacionalne središnje banke mogu odobriti odstupanje za potrošačke kredite i stambene kredite kućanstvima u odnosu na neprofitne institucije koje služe kućanstvima.

18. Kamatne stope na prekonoćne depozite, iskupive depozite s otkaznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima odražavaju razinu ponderirane prosječne kamatne stope koja se primjenjuje na stanja na tim računima u referentnoj vremenskoj točki kako je utvrđena u točki 29. One obuhvaćaju sve postojeće ugovore koji su ugovoreni u svim razdobljima prije izvještajnog datuma.
19. Kako bi izračunate kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na računima koji, ovisno o svojem saldu, mogu biti depoziti ili krediti, izvještajne jedinice razlikuju razdoblja s potražnim saldom i razdoblja s dugovnim saldom. Izvještajne jedinice dostavljaju podatke o ponderiranim prosječnim kamatnim stopama koje se odnose na potražna salda kao prekonoćne depozite, a ponderirane prosječne kamatne stope koje se odnose na dugovna salda kao prekoračenja po transakcijskim računima. Ne dostavljaju podatke o ponderiranim prosječnim kamatnim stopama kombinirajući (niske) kamatne stope na prekonoćne depozite i (visoke) kamatne stope na prekoračenja po transakcijskim računima.

VI. Novi poslovi u kategorijama instrumenata koji nisu prekonoćni depoziti, iskupivi depoziti s otkaznim rokom ni prekoračenja po transakcijskim računima

20. Točke od 21. do 25. u nastavku odnose se na sve kategorije instrumenata koji nisu prekonoćni depoziti, iskupivi depoziti s otkaznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima, tj. na depozite s ugovorenim rokom dospjeća, repo ugovore i sve kredite koji nisu prekoračenja po transakcijskim računima kako je utvrđeno u točkama 42. i od 45. do 48.
21. Novi posao utvrđuje se kao novi ugovor između kućanstva ili nefinansijskog društva i izvještajne jedinice. Novi ugovori jesu:
- svi financijski ugovori i uvjeti kojima se prvi put utvrđuje kamatna stopa na depozit ili kredit, i
  - svi novi sporazumi o uvjetima postojećih depozita i kredita.
- Produljenja postojećih ugovora o depozitima i kreditima koja se obavljaju automatski, tj. bez aktivnog sudjelovanja kućanstva ili nefinansijskog društva, a koja ne uključuju ponovne sporazume o uvjetima ugovora, uključujući kamatnu stopu, ne smatraju se novim poslom.
22. Kamatna stopa na nove poslove odražava razinu ponderirane prosječne kamatne stope na depozite i kredite u odgovarajućoj kategoriji instrumenata za nove ugovore sklopljene između kućanstava ili nefinansijskih društava i izvještajne jedinice tijekom referentnog razdoblja kako je utvrđeno u stavku 32.
23. Promjene promjenjivih kamatnih stopa u smislu automatskog usklađivanja kamatne stope koje obavlja izvještajna jedinica nisu novi ugovori te se stoga ne smatraju novim poslovima. Kod postojećih ugovora ove promjene promjenjivih kamatnih stopa stoga nisu obuhvaćene kamatnim stopama na nove poslove, već samo kamatnim stopama na stanja.
24. Promjena iz fiksne u promjenjivu kamatnu stopu ili obrnuto (u trenutku t_1) tijekom trajanja ugovora, a koja je bila ugovorena na početku ugovora (trenutak t_0), nije novi ugovor, već je dio uvjeta kredita koji su utvrđeni u trenutku t_0 . Stoga se to ne smatra novim poslom.

25. Od kućanstva ili nefinansijskog društva obično se očekuje da na početku ugovora povuče cijelokupan iznos kredita, osim prekoračenja po transakcijskom računu. Međutim, ono može povlačiti kredit u tranšama u trenucima t_1 , t_2 , t_3 itd. umjesto povlačenja cijelokupnog iznosa kredita na početku ugovora (trenutak t_0). Činjenica da se kredit, osim prekoračenja po transakcijskom računu, povlači u tranšama nevažna je za statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija. Ugovor između kućanstva ili nefinansijskog društva i izvještajne jedinice u trenutku t_0 koji uključuje kamatnu stopu i cijelokupan iznos kredita obuhvaćen je statistikom kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija.

DIO 3.

Referentna vremenska točka

VII. Referentna vremenska točka za kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na stanja

26. Nacionalne središnje banke utvrđuju hoće li se na nacionalnoj razini kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na stanja, tj. pokazatelji od 1. do 14. opisani u Dodatu 1., obračunavati kao prikaz opažanja na kraju razdoblja ili kao implicitne kamatne stope koje se odnose na prosjekte razdoblja. Obuhvaćeno je razdoblje od mjesec dana.
27. Kamatne stope na stanja kao prikaz opažanja na kraju mjeseca izračunavaju se kao ponderirani prosjeci kamatnih stopa koje su primjenjene na stanje depozita i kredita u određenoj vremenskoj točki posljednjeg dana u mjesecu. U toj vremenskoj točki izvještajna jedinica prikuplja kamatne stope i s njima povezane iznose za sve preostale depozite i kredite kućanstava i nefinansijskih društava i obračunava ponderiranu prosječnu kamatnu stopu za svaku kategoriju instrumenata. Za razliku od mjesecnih prosjeka, kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na stanja koje se obračunavaju kao opažanja na kraju mjeseca obuhvaćaju samo one ugovore koji su još preostali u trenutku prikljanja podataka.

28. Kamatne stope na stanja kao implicitne kamatne stope koje se odnose na mjesecni prosjek izračunavaju se kao kvocijenti, pri čemu je brojnik akumulirani tok kamata tijekom referentnog mjeseca, tj. obračunate kamate na depozite i obračunate kamate na kredite, a nazivnik je prosječno mjesecno stanje. Na kraju referentnog mjeseca izvještajna jedinica za svaku kategoriju instrumenata dostavlja podatke o obvezama ili potraživanjima na temelju obračunatih kamata tijekom mjeseca te prosječnom stanju depozita i kredita tijekom tog mjeseca. Za razliku od opažanja na kraju mjeseca, kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na stanja koje se obračunavaju kao mjesecni prosjeci obuhvaćaju i ugovore koji su preostali u nekom trenutku tijekom mjeseca, ali više nisu preostali na kraju tog mjeseca. Prosječno stanje depozita i kredita tijekom referentnog mjeseca u idealnim se uvjetima obračunava kao prosjek dnevnih stanja tijekom mjeseca. Kao minimalni standard za kategorije promjenjivih instrumenata, tj. barem za prekonočne depozite, iskupive depozite s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima, prosječno mjesecno stanje izvodi se iz dnevnih stanja. Za sve ostale kategorije instrumenata prosječno se mjesecno stanje izvodi iz tjednih stanja ili stanja za još kraće razdoblje. Za prijelazno razdoblje, koje ne smije biti dulje od dvije godine, za kredite s ugovorenim rokom dospijeća duljim od pet godina prihvaćaju se opažanja na kraju mjeseca.

VIII. Referentna vremenska točka za nove poslove koji se odnose na prekonočne depozite, iskupive depozite s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima

29. Nacionalne središnje banke utvrđuju hoće li se na nacionalnoj razini kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na prekonočne depozite, iskupive depozite s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima, tj. pokazatelji 1., 5., 6., 7., 12. i 23. opisani u Dodatu 2., obračunavati kao prikaz opažanja na kraju razdoblja ili kao implicitne kamatne stope koje se odnose na prosjeke razdoblja. Obuhvaćeno je razdoblje od mjesec dana.

30. Slično kamatnim stopama na stanja u Dodatu 1., kamatne stope na prekonočne depozite, iskupive depozite s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima obračunavaju se na jedan od sljedećih načina:

- (a) izračunava se prikaz opažanja na kraju mjeseca, tj. ponderirani prosjeci kamatnih stope koje su primijenjene na stanje tih depozita i kredita u određenoj vremenskoj točki posljednjeg dana u mjesecu. U toj vremenskoj točki izvještajna jedinica prikuplja kamatne stope i s njima povezane iznose za sve prekonočne depozite, iskupive depozite s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima kućanstava i nefinansijskih društava i obračunava ponderiranu prosječnu kamatnu stopu za svaku kategoriju instrumenata. Za razliku od mjesecnih prosjeka, kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na stanja koje se obračunavaju kao opažanja na kraju mjeseca obuhvaćaju samo one ugovore koji su preostali u trenutku prikupljanja podataka; ili
- (b) izračunavaju se implicitne kamatne stope koje se odnose na mjesecni prosjek, tj. kvocijenti, pri čemu je brojnik akumulirani tok kamata tijekom mjeseca, odnosno obračunate kamate na depozite i obračunate kamate na kredite, a nazivnik je prosjek dnevnih stanja. Na kraju mjeseca izvještajna jedinica za prekonočne depozite, iskupive depozite s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima dostavlja podatke o obvezama ili potraživanjima na temelju obračunatih kamata tijekom mjeseca te prosječnom stanju depozita i kredita tijekom tog mjeseca. Za prekonočne depozite, iskupive depozite s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima prosječno se mjesecno stanje izvodi iz dnevnih stanja. Za razliku od opažanja na kraju mjeseca, kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na stanja koje se obračunavaju kao mjesecni prosjeci obuhvaćaju i ugovore koji su preostali u nekom trenutku tijekom mjeseca, ali više nisu preostali na kraju mjeseca.

31. Točkom 19. propisuje se da izvještajne jedinice, kako bi izračunale kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na računima koji ovisno o svojem saldu mogu biti depoziti ili krediti, razlikuju razdoblja s potražnim saldom i razdoblja s dugovnim saldom. Ako se kamatne stope monetarnih finansijskih institucija obračunavaju kao prikaz opažanja na kraju mjeseca, tada se procjenjuje samo saldo u određenoj vremenskoj točki posljednjeg dana u mjesecu kako bi se odredilo je li račun u tom mjesecu prekonočni depozit ili prekoračenje po transakcijskom računu. Ako se kamatne stope monetarnih finansijskih institucija izračunavaju kao implicitne kamatne stope koje se odnose na mjesecni prosjek, tada se svaki dan procjenjuje je li račun depozit ili kredit. Prosjek dnevnih potražnih salda i dnevnih dugovnih salda izračunava se kako bi se dobila prosječna mjesecna stanja za nazivnik pri izračunu implicitnih kamatnih stopa. Nadalje, tokovi u brojniku razlikuju obračunate kamate na depozite i obračunate kamate na kredite. Izvještajne jedinice ne dostavljaju podatke o ponderiranim prosječnim kamatnim stopama kombinirajući (niske) kamatne stope na prekonočne depozite i (visoke) kamatne stope na prekoračenja po transakcijskim računima.

IX. Referentna vremenska točka za nove poslove (osim za prekonočne depozite, iskupive depozite s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima)

- 32. Kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na nove poslove, osim prekonočnih depozita, iskupivih depozita s otakznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima, tj. svi pokazatelji opisani u Dodatu 2. osim 1., 5., 6., 7., 12. i 23., izračunavaju se kao prosjeci razdoblja. To razdoblje obuhvaća (cijeli) jedan mjesec.
- 33. Za svaku kategoriju instrumenata izvještajne jedinice izračunavaju kamatnu stopu na nove poslove kao ponderirani prosjek svih kamatnih stopa na nove poslove u kategoriji instrumenta tijekom referentnog mjeseca. Te kamatne stope koje se odnose na mjesecni prosjek šalju se NSB-u države članice sudionice čiji je rezident izvještajna jedinica zajedno s podacima o ponderiranju iznosa novih poslova koji su obavljeni tijekom izvještajnog mjeseca za svaku kategoriju instrumenata. Izvještajne jedinice uzimaju u obzir nove poslove obavljene tijekom cijelog mjeseca.

DIO 4.

Kategorije instrumenata**X. Opće odredbe**

34. Izvještajne jedinice dostavljaju statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija na stanja za kategorije instrumenata utvrđene u Dodatku 1. i statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija na nove poslove za kategorije instrumenata sadržane u Dodatku 2. Kako je utvrđeno u točki 17., kamatne stope na prekonoćne depozite, iskupive depozite s otkaznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima jesu kamatne stope na nove poslove te se stoga uključuju u Dodatak 2. koji se odnosi na nove poslove. Ipak, kako su metoda obračuna i referentna vremenska točka za kamatne stope na prekonoćne depozite, iskupive depozite s otkaznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima jednake onima za druge pokazatelje o stanjima, pokazatelji 1., 5., 6., 7., 12. i 23. u Dodatku 2. ponavljaju se u Dodatku 1.
35. U nekim državama članicama sudionicama rezidentne kreditne institucije i druge institucije kućanstvima i nefinansijskim društvima rezidentima države članice sudionice ne nude odredene kategorije instrumenata iz Dodatka 1. i Dodatka 2. U tom slučaju, kategorija instrumenata koja je neprimjenjiva na nacionalnoj razini zanemaruje se u toj državi članici sudionici. Kategorija instrumenata je neprimjenjiva na nacionalnoj razini ako rezidentne kreditne institucije i druge institucije kućanstvima i nefinansijskim društvima rezidentima država članica sudionica uopće ne nude proizvode koji pripadaju toj kategoriji. Ako postoje određeni poslovi, podaci o njima dostavljaju se bez obzira na to koliko su ti poslovi ograničeni.
36. Za sve kategorije instrumenata utvrđene u dodacima 1. i 2. koje se primjenjuju u bankovnom poslovanju rezidentnih kreditnih institucija i drugih institucija s kućanstvima i nefinansijskim društvima rezidentima država članica sudionica, statistika kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija sastavlja se na temelju svih kamatnih stopa koje se primjenjuju na sve proizvode koji pripadaju ovim kategorijama instrumenata. To znači da nacionalne središnje banke ne smiju utvrditi skup nacionalnih proizvoda unutar svake pojedine kategorije instrumenata za koji se prikupljuju kamatne stope monetarnih finansijskih institucija; umjesto toga, obuhvaćaju se kamatne stope na sve proizvode koje nude sve izvještajne jedinice. Kako je utvrđeno u posljednjoj točki Priloga I., nacionalne središnje banke uzorkom ne trebaju obuhvatiti svaki proizvod koji postoji na nacionalnoj razini. Međutim, one ne smiju isključiti cijelu kategoriju instrumenata zbog toga što su iznosi o kojima je riječ vrlo mali. Stoga ako određenu kategoriju instrumenata nudi samo jedna institucija, tada se ta institucija uključuje u uzorak. Ako određena kategorija instrumenata u državi članici sudionici nije postojala u vrijeme početnog sastavljanja uzorka, ali novi proizvod koji pripada toj kategoriji instrumenata određena institucija uvede kasnije, ta se institucija uključuje u uzorak pri sljedećoj provjeri reprezentativnosti. Ako se unutar postojeće kategorije instrumenata na nacionalnoj razini uvede novi proizvod, institucije iz uzorka obuhvaćaju ga u sljedećem izvješću s obzirom na to da su sve izvještajne jedinice dužne dostavljati podatke o svim svojim proizvodima.
37. Iznimka od načela obuhvaćanja svih kamatnih stopa koje se primjenjuju na sve proizvode jesu kamatne stope na loš kredite i kredite za restrukturiranje duga. Kako je utvrđeno u točki 16., loši krediti i krediti za restrukturiranje duga po kamatnim stopama nižima od tržišnih nisu obuhvaćeni statistikom kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija.

XI. Raščlamba prema valutama

38. Statistika kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija obuhvaća kamatne stope koje primjenjuje potencijalna izvještajna populacija. Podaci o depozitima i kreditima u valutama koje nisu euro ne zahtijevaju se na razini svih država članica sudionica. To se odražava u dodacima 1. i 2., gdje se svi pokazatelji odnose na depozite i kredite u eurima.

XII. Raščlamba prema sektorima

39. Raščlamba prema sektorima primjenjuje se na sve depozite i kredite obuhvaćene statistikom kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija, osim na repo ugovore. Stoga se u Dodatku 1. za stanja te Dodatku 2. za nove poslove razlikuju pokazatelji za kućanstva (uključujući neprofitne institucije koje služe kućanstvima)⁽¹⁾ te pokazatelji za nefinansijska društva⁽²⁾.
40. Pokazatelj 5. u Dodatku 1. i pokazatelj 11. u Dodatku 2. odnose se na repo ugovore. Iako remuneracija za repo ugovore nije u svim državama članicama sudionica neovisna o sektoru imatelja, za repo ugovore na razini svih država članica sudionica ne zahtijeva se sektorska raščlamba prema kućanstvima i nefinansijskim društvima. Nadalje, na razini svih država članica sudionica ne zahtijeva se ni raščlamba prema dospijeću s obzirom na to da se pretostavlja da su repo ugovori uglavnom vrlo kratkoročni. Kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na repo ugovore ne pripisuju se jednom sektoru, već se bez razlike odnose na oba sektora.

⁽¹⁾ S.14 i S.15 zajedno, kako je utvrđeno u Europskom sustavu računa (ESA) iz 1995., koji je sadržan u Prilogu A Uredbi Vijeća (EZ) br. 2223/96 od 25. lipnja 1996. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici (SL L 310, 30.11.1996., str. 1.).

⁽²⁾ S.11 kako je utvrđeno u ESA iz 1995.

41. Pokazatelji 5. i 6. u Dodatku 2. odnose se na iskupive depozite s otkaznim rokom koje drže kućanstva. Međutim, kamatna stopa i ponder za iskupive depozite s otkaznim rokom na razini svih država članica sudionica odnose se na iskupive depozite kućanstava s otkaznim rokom i na iskupive depozite nefinansijskih društava s otkaznim rokom, tj. oba se sektora spajaju, ali se pripisuju kućanstvima. Na razini svih država članica sudionica ne zahtijeva se raščlamba prema sektorima.

XIII. Raščlamba prema vrsti instrumenta

42. Ako u sljedećim točkama nije utvrđeno drukčije, raščlamba prema instrumentima za kamatne stope monetarnih finansijskih institucija i definicije vrsta instrumenata u skladu su s kategorijama imovine i obveza kako su utvrđene u trećem dijelu Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 Europske središnje banke od 22. studenoga 2001. o konsolidiranoj balanci sektora monetarnih finansijskih institucija (ESB/2001/13) (¹).
43. Kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na prekonočne depozite, tj. pokazatelji 1. i 7. u Dodatku 2., obuhvačaju sve prekonočne depozite, bez obzira na to zaračunavaju li se na njih kamate. Stoga su u statistici kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija obuhvaćeni prekonočni depoziti s kamatnom stopom od nula posto.
44. Za potrebe statistike kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija, prekoračenja po transakcijskim računima, tj. pokazatelji 12. i 23. u Dodatku 2., utvrđuju se kao dugovna salda na tekućim računima. Kamatna stopa na prekoračenja po transakcijskim računima odnosi se na stopu koja se naplaćuje kada prekonočni depozit postane negativan, tj. prekonočni depozit i prekoračenje po transakcijskim računima povezani su s istim računom. Za razliku od kredita poduzećima s rokom dospijeća do godine dana, potrošačkih kredita i ostalih kredita kućanstvima s rokom dospijeća do godine dana, prekoračenja po transakcijskim računima nemaju utvrđeno dospijeće i u načelu se odobravaju bez davanja prethodne obavijesti banchi. Uobičajeno je da kreditna ili druga institucija utvrđi gornju granicu veličine i najdulje razdoblje prekoračenja po transakcijskom računu koji kućanstvo ili nefinansijsko društvo smije akumulirati. Statistika kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija obuhvaća sva prekoračenja po transakcijskim računima neovisno o tome jesu li unutar ili izvan granice koju su ugovorili izvještajna jedinica i kućanstvo ili nefinansijsko društvo. Kazne na prekoračenja po transakcijskim računima koje se primjenjuju kao sastavnica drugih troškova, na primjer u obliku posebnih naknada, nisu obuhvaćene ugovorenom kamatnom stopom isказанom na godišnjoj razini kako je utvrđena u točki 1. jer ta vrsta stope obuhvaća samo sastavnicu kamatne stope kredita.
45. Za potrebe statistike kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija, novi ostali krediti nefinansijskim društвимa, tj. pokazatelji od 24. do 29. u Dodatku 2., obuhvačaju sve kredite osim prekoračenja po transakcijskim računima poduzeća, bez obzira na njihov iznos. Krediti nefinansijskim društвимa u Dodatku 1. koji se odnose na stanja u skladu su s definicijom u trećem dijelu Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13) i obuhvačaju prekoračenja po transakcijskim računima.
46. Za potrebe statistike kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija, novi potrošački krediti kućanstvima, tj. pokazatelji 13., 14., 15. i 30. u Dodatku 2., utvrđuju se kao krediti koji nisu prekoračenja po transakcijskim računima, a koji se odobravaju za osobne potrebe za kupnju robe i usluga. Potrošački kredit u Dodatku 1. koji se odnosi na stanja u skladu je s definicijom u trećem dijelu Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13) i obuhvača prekoračenja po transakcijskim računima.
47. Stambeni krediti kućanstvima, tj. pokazatelji od 6. do 8. u Dodatku 1. i pokazatelji od 16. do 19. i 31. u Dodatku 2., mogu biti osigurani ili neosigurani. U slučaju osiguranih kredita osiguranje može biti sama nekretnina ili neka druga imovina. Statistika kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija obuhvaća osigurane i neosigurane stambene kredite kućanstvima i ne pravi razliku među njima. Za potrebe statistike kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija novi stambeni krediti kućanstvima, tj. pokazatelji od 16. do 19. i 31. u Dodatku 2., utvrđuju se kao krediti koji nisu prekoračenja po transakcijskim računima, a koji se odobravaju za potrebe ulaganja u stambeni prostor, uključujući izgradnju i uređenje stambenog prostora. Stambeni krediti kućanstvima u Dodatku 1. koji se odnose na stanja moraju biti u skladu s definicijom u trećem dijelu Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13) i obuhvaćati prekoračenja po transakcijskim računima.
48. Za potrebe statistike kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija novi krediti kućanstvima za ostale potrebe, tj. pokazatelji od 20. do 22. u Dodatku 2., utvrđuju se kao krediti koji nisu prekoračenja po transakcijskim računima, a koji se odobravaju za potrebe poslovanja, konsolidacije duga, obrazovanja itd. Ostali krediti kućanstvima u Dodatku 1. koji se odnose na stanja moraju biti u skladu s definicijom u trećem dijelu Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13) i obuhvaćati prekoračenja po transakcijskim računima.
49. Za potrebe kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija na stanja, potrošački krediti, stambeni krediti kućanstvima i ostali krediti kućanstvima zajedno obuhvačaju sve kredite koje kućanstvima odobravaju rezidentne kreditne institucije i druge institucije.
50. Za potrebe kamatnih stope monetarnih finansijskih institucija na nove poslove prekoračenja po transakcijskim računima, potrošački krediti kućanstvima, stambeni krediti kućanstvima i krediti za ostale potrebe obuhvačaju sve kredite koje kućanstvima odobravaju rezidentne kreditne institucije i druge institucije.

(¹) SL L 333, 17.12.2001., str. 1.

XIV. Raščlamba prema kategoriji iznosa

51. Za ostale kredite nefinancijskim društвима, tj. pokazatelje od 24. do 29. u Dodatku 2., razlikuju se dvije kategorije iznosa, tj. „do i uključujući 1 milijun eura” i „više od 1 milijun eura”. Iznos se odnosi na jednu kreditnu transakciju koja se smatra novim poslom, a ne na sve poslove između nefinancijskog društva i izvještajne jedinice.

XV. Raščlamba prema izvornom dospјeću, otkaznom roku ili početnom fiksiranju kamatne stope

52. Ovisno o vrsti instrumenta i o tome odnosi li se kamatna stopa monetarnih finansijskih institucija na stanja ili na nove poslove, u statistici se prikazuje raščlamba prema izvornom dospјeću, otkaznom roku ili početnom razdoblju fiksiranja kamatne stope. Te se raščlambe odnose na razdoblja ili raspone, na primjer kamatna stopa na depozit s ugovorenim rokom dospјeća do dvije godine odnosi se na prosječnu kamatnu stopu na sve depozite s ugovorenim izvornim rokom dospјeća od dva dana do najviše dvije godine.
53. Raščlamba prema izvornom dospјeću i otkaznom roku u skladu je s definicijama u trećem dijelu Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13). Raščlamba prema izvornom dospјeću primjenjuje se na sve kategorije depozita, osim na repo ugovore, koje se odnose na stanja te na sve kategorije kredita koje se odnose na stanja kako su utvrđene u Dodatku 1. Raščlamba prema izvornom dospјeću također se primjenjuje na nove poslove u vezi s depozitima s ugovorenim rokom dospјeća, a raščlamba prema otkaznom roku primjenjuje se na nove poslove u vezi s iskupivim depozitima s otkaznim rokom kako su utvrđeni u Dodatku 2.
54. Kamatne stope na kredite za nove poslove u Dodatku 2. dijele se prema početnom razdoblju fiksiranja kamatne stope iz ugovora. Za potrebe statistike kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija početno se razdoblje fiksiranja utvrđuje kao unaprijed određeno razdoblje na početku ugovora tijekom kojeg se vrijednost kamatne stope ne može promijeniti. Početno razdoblje fiksiranja može biti kraće od izvornog dospјeća ili jednak izvornom dospјeću kredita. Vrijednost kamatne stope smatra se nepromjenjivom ako je ona utvrđena kao točna razina, na primjer 10 %, ili kao razlika u odnosu na referentnu kamatnu stopu u određenoj vremenskoj točki, na primjer šestomjesečni Euribor uvećan za dva postotna boda na određeni dan i vrijeme. Ako na početku ugovora za određeno razdoblje kućanstvo ili nefinancijsko društvo i izvještajna jedinica ugovore postupak izračuna kamatne stope na kredit, na primjer šestomjesečni Euribor uvećan za dva postotna boda za razdoblje od tri godine, to se ne smatra početnim fiksiranjem kamatne stope jer se vrijednost kamatne stope tijekom te tri godine može promijeniti. Statistika kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija na nove kreditne poslove odražava samo kamatnu stopu koja se ugovara za početno razdoblje fiksiranja na početku ugovora ili nakon ponovnog sporazuma o uvjetima kreditiranja. Ako se nakon tog početnog razdoblja fiksiranja kamatna stopa automatski promjeni u promjenjivu kamatnu stopu, to se ne odražava na kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na nove poslove, nego samo na kamatne stope na stanja.
55. Sljedeća tri razdoblja početnog fiksiranja kamatne stope razlikuju se kod potrošačkih kredita kućanstvima i kredita za ostale potrebe te kod ostalih kredita nefinancijskim društвима u iznosu do 1 milijun eura i iznosu većem od 1 milijun eura:
- promjenjiva kamatna stopa i do (i uključujući) godine dana početnog fiksiranja kamatne stope,
  - dulje od godine dana i do (i uključujući) pet godina početnog fiksiranja kamatne stope, i
  - dulje od pet godina početnog fiksiranja kamatne stope.
56. Sljedeća četiri razdoblja početnog fiksiranja kamatne stope razlikuju se kod stambenih kredita kućanstvima:
- promjenjiva kamatna stopa i do (i uključujući) godine dana početnog fiksiranja kamatne stope,
  - dulje od godine dana i do (i uključujući) pet godina početnog fiksiranja kamatne stope,
  - dulje od pet i do (i uključujući) deset godina početnog fiksiranja kamatne stope, i
  - dulje od deset godina početnog fiksiranja kamatne stope.
57. Krediti kod kojih nema fiksiranja kamatne stope uključuju se u kategoriju kredita s „promjenjivom kamatnom stopom” s do godine dana početnog fiksiranja kamatne stope.

DIO 5.

Izvještajne obvezе

58. Kako bi se dobili agregati koji se odnose na sve države članice sudionice, za svaku se kategoriju instrumenata u dodacima 1. i 2. primjenjuju tri razine agregiranja.

XVI. Statistički podaci na razini izvještajnih jedinica

59. Prvu razinu agregiranja obavljaju izvještajne jedinice kako je utvrđeno u točkama od 60. do 65. Međutim, nacionalne središnje banke od izvještajnih jedinica također mogu tražiti dostavu podataka na razini pojedinačnih depozita i kredita. Podaci se dostavljaju NSB-u države članice sudionice čiji je izvještajna jedinica rezident.

60. Ako se kamatne stope na stanja, tj. pokazatelji od 1. do 14. u Dodatku 1., obračunavaju kao prikaz opažanja na kraju mjeseca, izvještajne jedinice za svaku kategoriju instrumenata dostavljaju ponderiranu prosječnu kamatnu stopu koja se odnosi na posljednji dan u mjesecu te tako primjenjuju definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi.
61. Ako se kamatne stope na stanja, tj. pokazatelji od 1. do 14. u Dodatku 1., obračunavaju kao implicitne kamatne stope koje se odnose na mjesecni prosjek, izvještajne jedinice za svaku kategoriju instrumenata dostavljaju podatke o obvezama ili potraživanjima na temelju obračunatih kamata tijekom mjeseca te prosječnom stanju depozita i kredita tijekom istog mjeseca te tako primjenjuju definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi.
62. Ako se kamatne stope na prekonoćne depozite, iskupive depozite s otkažnim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima, tj. pokazatelji 1., 5., 6., 7., 12. i 23. u Dodatku 2., obračunavaju kao prikaz opažanja na kraju mjeseca, izvještajne jedinice za svaku kategoriju instrumenata dostavljaju ponderiranu prosječnu kamatnu stopu koja se odnosi na posljednji dan u mjesecu, te tako primjenjuju definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi. Osim toga, za prekoračenja po transakcijskim računima, tj. pokazatelje 12. i 23. u Dodatku 2., izvještajne jedinice dostavljaju stanje na kraju mjeseca.
63. Ako se kamatne stope na prekonoćne depozite, iskupive depozite s otkažnim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima, tj. pokazatelji 1., 5., 6., 7., 12. i 23. u Dodatku 2., obračunavaju kao implicitne kamatne stope koje se odnose na mjesecni prosjek, izvještajne jedinice za svaku kategoriju instrumenata dostavljaju podatke o obvezama ili potraživanjima na temelju obračunatih kamata tijekom mjeseca te prosječnom stanju depozita i kredita tijekom istog mjeseca te tako primjenjuju definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi. Osim toga, za prekoračenja po transakcijskim računima, tj. pokazatelje 12. i 23. u Dodatku 2., izvještajne jedinice dostavljaju stanje na kraju mjeseca.
64. Za svaku kategoriju instrumenata u vezi s novim poslovima, tj. pokazatelje od 2. do 4., od 8. do 11., od 13. do 22. i od 24. do 31. u Dodatku 2., izvještajne jedinice dostavljaju ponderiranu prosječnu kamatnu stopu primjenjujući definicije i pravila utvrđena u ovoj Uredbi. Osim toga, izvještajne jedinice za pokazatelje 2. do 4., 8. do 11., 13. do 22. i 24. do 29. u Dodatku 2. dostavljaju podatke o iznosu novih poslova obavljenih za svaku kategoriju instrumenata tijekom tog mjeseca.
65. Kreditne institucije i druge institucije kojima NSB dopusti da statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija dostavljaju zajedno kao skupina smatraju se jednom zamišljenom izvještajnom jedinicom te dostavljaju podatke utvrđene u točkama od 60. do 62. koji se odnose na skupinu kao cjelinu. Osim toga, zamišljena izvještajna jedinica svake godine za svaku kategoriju instrumenata dostavlja broj izvještajnih institucija unutar skupine te varijancu kamatnih stopa u tim institucijama. Broj izvještajnih institucija u skupini i varijanca odnose se na listopad te se šalju s podacima za listopad.

XVII. Nacionalne ponderirane prosječne kamatne stope

66. Drugu razinu agregiranja obavljuju nacionalne središnje banke. One agregiraju kamatne stope i s njima povezane iznose koji se odnose na poslove za sve nacionalne izvještajne jedinice u nacionalnu ponderiranu prosječnu kamatnu stopu za svaku kategoriju instrumenata. Podaci se dostavljaju Europskoj središnjoj banci (ESB).
67. Za svaku kategoriju instrumenata u vezi sa stanjima, tj. pokazatelje od 1. do 14. u Dodatku 1., nacionalne središnje banke dostavljaju nacionalnu ponderiranu prosječnu kamatnu stopu primjenjujući definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi.
68. Za svaku kategoriju instrumenata u vezi s novim poslovima, tj. pokazatelje od 1. do 31. u Dodatku 2., nacionalne središnje banke dostavljaju nacionalnu ponderiranu prosječnu kamatnu stopu primjenjujući definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi. Osim toga, nacionalne središnje banke za svaki od pokazatelja od 2. do 4. i od 8. do 29. u Dodatku 2. dostavljaju podatke o iznosu novih poslova koji su na nacionalnoj razini obavljeni u svakoj kategoriji instrumenata tijekom referentnog mjeseca. Ti iznosi novih poslova odnose se na ukupnu populaciju $\hat{Y}$, tj. na ukupnu potencijalnu izvještajnu populaciju. Ako se stoga za odabir izvještajnih jedinica izabere pristup uzorkovanja, za izvođenje ukupne populacije na nacionalnoj razini upotrebljavaju se faktori povećanja ⁽¹⁾. Faktori povećanja obrnuti su vjerojatnostima odabira π_i , tj. $1/\pi_i$. Ukupna populacija $\hat{Y}$ za iznos novih poslova tada se procjenjuje pomoću sljedeće generičke formule ⁽²⁾:

$$\hat{Y} = \sum_{i \in s} \frac{y_i}{\pi_i}$$

pri čemu je:

y_i iznos novih poslova institucije i , a

π_i vjerojatnost odabira institucije i .

⁽¹⁾ Faktori povećanja nisu potrebni za ponderirane prosječne kamatne stope kada se prepostavlja da je procjena iz uzorka procjena za ukupnu potencijalnu izvještajnu populaciju.

⁽²⁾ Poznato kao Horvitz-Thompsonov procjenitelj.

69. Nacionalne središnje banke dostavljaju ESB-u kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na stanja i na nove poslove iskazane s četiri decimalna mjesta. To ne dovodi u pitanje odluku NSB-a o željenoj razini podrobnosti pri prikupljanju podataka. Objavljeni rezultati ne sadržavaju više od dva decimalna mjesta.
70. Nacionalne središnje banke dužne su dokumentirati sve odredbe propisa koje utječu na statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija u metodološkim napomenama koje se dostavljaju s nacionalnim podacima.
71. Nacionalne središnje banke koje za odabir izvještajnih jedinica izaberu pristup uzorkovanja dužne su za početni uzorak dostaviti procjenu pogreške pri uzorkovanju. Nakon svakog održavanja uzorka dostavlja se nova procjena.

XVIII. Agregirani rezultati država članica sudionica

72. Posljednju razinu agregiranja kategorija instrumenata po državama članicama sudionicama za sve države članice sudionice obavlja ESB.

DIO 6.

Tretman posebnih proizvoda

73. Tretman proizvoda utvrđenih u točkama od 74. do 82. upotrebljava se kao uputa za proizvode sličnih obilježja.
74. Depozit ili kredit s rastućim (padajućim) kamatnim stopama jest depozit ili kredit s utvrđenim rokom dospijeća na koji se primjenjuje kamatna stopa koja se iz godine u godinu uvećava (smanjuje) za unaprijed utvrđeni broj postotnih bodova. Depoziti i krediti s rastućim (padajućim) kamatnim stopama jesu instrumenti s fiksnim kamatnim stopama tijekom cijelog razdoblja do dospijeća. Kamatna stopa za cijelo razdoblje do dospijeća depozita ili kredita i ostali uvjeti ugоварaju se unaprijed u trenutku t_0 pri potpisivanju ugovora. Primjer depozita s rastućom kamatnom stopom jest depozit s ugovorenim rokom dospijeća od četiri godine koji donosi 5 % kamata u prvoj godini, 7 % u drugoj, 9 % u trećoj te 13 % u četvrtoj godini. Ugovorena kamatna stopa na nove poslove iskazana na godišnjoj razini koja se u statistiku kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija uključuje u trenutku t_0 jest geometrijski prosjek faktora „1 + kamatna stopa“. U skladu s točkom 3. nacionalne središnje banke od izvještajnih jedinica mogu tražiti da za ovu vrstu proizvoda primijene NDER. Ugovorena kamatna stopa na stanja iskazana na godišnjoj razini koja je obuhvaćena od trenutka t_0 do trenutka t_3 jest kamatna stopa koju izvještajna jedinica primjenjuje u trenutku izračuna kamatne stope monetarnih finansijskih institucija, tj. u primjeru depozita s ugovorenim rokom dospijeća od četiri godine, 5 % u trenutku t_0 , 7 % u trenutku t_1 , 9 % u trenutku t_2 i 13 % u trenutku t_3 .
75. Sustavi kreditnih kartica mogu biti povezani s prekonoćnim depozitima. Pri potpisivanju ugovora o kreditnoj kartici s kreditnom ili drugom institucijom, kućanstvo ili nefinansijsko društvo može imati mogućnost redovitog plaćanja dijela ili cijelokupnog iznosa upotrijebljenog u sklopu sustava kreditnih kartica preko automatskog terećenja prekonoćnog depozita (također su mogući bankomati ili čekovi). Ako na računu koji kućanstvo ili nefinansijsko društvo upotrebljava ima dovoljno sredstava, ne naplaćuje se kamata. Ako nema dovoljno sredstava i ako kreditna institucija ili druga institucija odobrava povlačenje sredstava, prekonočni depozit postaje prekoračenje po transakcijskom računu. Kamatna stopa koju izvještajna jedinica naplaćuje na ovo prekoračenje po transakcijskom računu obuhvaćena je statistikom kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija.
76. Kreditne linije obično su povezane s prekoračenjem po transakcijskom računu. Mogu se odobriti i na temelju „krovnog ugovora“ koji klijentu omogućava povlačenje kredita preko nekoliko vrsta kreditnih računa do određenog maksimalnog iznosa koji se primjenjuje na sve kreditne račune zajedno. U vrijeme sklapanja sporazuma o krovnom ugovoru ne utvrđuje se oblik kredita i/ili datum kada će se povući kredit i/ili kamatna stopa, već je moguće ugovoriti niz različitih rješenja. Takvi krovni ugovori nisu obuhvaćeni statistikom kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija. Međutim, čim se povuče kredit ugovoren u sklopu takvoga krovnog ugovora, on se obuhvaća statistikom kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija kao novi posao i odražava se u stanjima. Tretman kredita u statistici novih poslova ovisi o vrsti računa koju klijent odabere za povlačenje kredita u skladu s točkama 17., 20. i 21.
77. U ponudi se mogu naći uređeni štedni depoziti s osnovnom kamatom uvećanom za premiju za vjernost i/ili rast. U trenutku deponiranja sredstava nije sigurno hoće li premija biti plaćena. Plaćanje ovisi o budućem nepoznatom stajalištu kućanstva ili nefinansijskog društva u vezi sa štednjom. Takve premije za vjernost ili rast za koje u trenutku deponiranja sredstava nije sigurno hoće li se isplatiti kućanstvu ili nefinansijskom društvu obično se ne uključuju u ugovorenu kamatnu stopu na nove poslove iskazanu na godišnjoj razini. Ugovorena kamatna stopa na stanja iskazana na godišnjoj razini uvijek obuhvaća kamatne stope koje izvještajna jedinica primjenjuje u trenutku izračuna kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija. Stoga, u slučaju kada izvještajna jedinica odobri takvu premiju za vjernost ili rast, to se odražava u statistici o stanjima.
78. Krediti se kućanstvima ili nefinansijskim društвima mogu nuditi zajedno s ugovorima o izvedenim finansijskim instrumentima, tj. kamatnim ugovorom o razmjeni/gornjoj granici kamatne stope/donjoj granici kamatne stope itd. Uobičajeno je da se takvi povezani ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima ne uključuju u ugovorenu kamatnu stopu na nove poslove iskazanu na godišnjoj razini. Ugovorena kamatna stopa na stanja iskazana na godišnjoj razini uvijek obuhvaća kamatne stope koje izvještajna jedinica primjenjuje u trenutku izračuna kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija. Stoga, u slučaju kada se takav ugovor o izvedenom finansijskom instrumentu izvrši i izvještajna jedinica uskladi kamatnu stopu koju naplaćuje kućanstvu ili nefinansijskom društvu, to se odražava u statistici o stanjima.

79. Mogu se ponuditi depoziti koji se sastoje od dvije sastavnice: depozita s ugovorenim rokom dospijeća na koji se primjenjuje fiksna kamatna stopa te ugrađenog izведенog instrumenta s prinosom koji je povezan s kretanjem utvrđenog burzovnog indeksa ili bilateralnog tečaja sa zajamčenim minimalnim prinosom od 0 %. Rok dospijeća obje sastavnice može biti jednak ili se može razlikovati. Ugovorena kamatna stopa na nove poslove iskazana na godišnjoj razini obuhvaća kamatnu stopu na depozit s ugovorenim rokom dospijeća jer ona odražava ugovor između deponenta i izvještajne jedinice i poznato je kada je novac uplaćen. Prinos na drugu sastavnicu depozita, koja je povezana s kretanjem burzovnog indeksa ili bilateralnog tečaja, poznat je tek *ex post* nakon dospijeća proizvoda te stoga ne može biti obuhvaćen kamatnom stopom na nove poslove. Stoga se u statistici kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija obuhvaća samo zajamčeni minimalni prinos od 0 %. Ugovorena kamatna stopa na stanja iskazana na godišnjoj razini uvijek obuhvaća kamatnu stopu koju izvještajna jedinica primjenjuje u trenutku izračuna kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija. Do dana dospijeća obuhvaća se i kamatna stopa na depozit s ugovorenim rokom dospijeća te zajamčeni minimalni prinos na depozit koji sadržava ugrađeni izvedeni instrument. Kamatne stope monetarnih finansijskih institucija na stanja odražavaju kamatnu stopu iskazanu na godišnjoj razini koju plaća izvještajna jedinica tek nakon dospijeća.
80. Depoziti s rokom dospijeća duljim od dvije godine kako su utvrđeni u trećem dijelu Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13) mogu sadržavati mirovinske štedne račune. Glavnina sredstava na mirovinskim štednim računima uložena je u vrijednosne papire, pa kamatna stopa na te račune stoga ovisi o prinosu na odnosne vrijednosne papire. Preostali se dio sredstava na mirovinskim štednim računima drži u gotovini, pa kreditna ili druga institucija kamatnu stopu utvrđuje na isti način kao za ostale depozite. U trenutku deponiranja sredstava ukupan prinos kućanstvu na mirovinski štedni račun nije poznat, a može biti i negativan. Također, u trenutku deponiranja sredstava, između kućanstva i kreditne institucije ili druge institucije ugovara se kamatna stopa koja se primjenjuje samo na preostali dio depozita, a ne primjenjuje se na dio depozita koji se ulaže u vrijednosne papire. Statistika kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija stoga obuhvaća samo onaj dio depozita koji se ne ulaže u vrijednosne papire. Ugovorena kamatna stopa na nove poslove iskazana na godišnjoj razini koja se dostavlja jest stopa koju su ugovorili kućanstvo i izvještajna jedinica za dio depozita u trenutku deponiranja sredstava. Ugovorena kamatna stopa na stanja iskazana na godišnjoj razini jest stopa koju izvještajna jedinica primjenjuje na deponirani dio sredstava na mirovinskom štednom računu u trenutku izračuna kamatne stope monetarnih finansijskih institucija.
81. Planovi štednje za stambene kredite su dugoročni programi štednje s niskim prinosom koji, nakon određenog razdoblja štednje, kućanstvu ili nefinansijskom društvu osiguravaju pravo na stambeni kredit uz diskontnu stopu. U skladu s trećim dijelom Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13), ovi planovi štednje svrstavaju se u depozite s ugovorenim rokom dospijeća duljim od dvije godine tako dugo dok se upotrebljavaju kao depoziti. Čim se pretvore u kredit, oni se svrstavaju u stambene kredite kućanstvima. Kao nove depozitne poslove izvještajne jedinice iskazuju kamatnu stopu koja je ugovorena u trenutku deponiranja početnog depozita. Odgovarajući iznos novih poslova jest novčani iznos koji je uplaćen. Povećanje ovog iznosa depozita tijekom vremena obuhvaćeno je samo u stanjima. U trenutku kada se depozit pretvoriti u kredit, taj se novi kredit bilježi kao novi kreditni posao. Kamatna stopa jest diskontna stopa koju nudi izvještajna jedinica. Ponder je ukupan iznos kredita koji je odobren kućanstvu ili nefinansijskom društvu.
82. U skladu s trećim dijelom Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2423/2001 (ESB/2001/13), francuski regulirani državni program poticanja stanogradnje *plan d'épargne-logement* (PEL) svrstava se u depozite s ugovorenim rokom dospijeća duljim od dvije godine. Vlada uređuje uvjete za PEL i određuje kamatnu stopu koja ostaje nepromijenjena tijekom cijelog razdoblja do dospijeća depozita, tj. svaka „generacija“ PEL-a ima istu kamatnu stopu koja se uz nju veže. PEL je regulirani dugoročni program štednje koje se treba držati najmanje četiri godine, a klijent na račun PEL-a svake godine treba deponirati minimalni iznos koji je utvrđen Uredbom, ali dopušteno je povećati plaćanja u bilo kojem trenutku tijekom trajanja programa. Pri otvaranju novog računa PEL-a izvještajne jedinice iskazuju početni depozit kao novi posao. Novčani iznos koji se početno deponira na računu PEL-a može biti vrlo nizak, što znači da će ponder povezan s kamatnom stopom na taj novi posao također biti relativno nizak. Ovim se pristupom osigurava da kamatna stopa na nove poslove uvijek odražava uvjete za trenutačnu generaciju PEL-a. Promjene kamatne stope koja se primjenjuje na nove programe PEL-a odražavaju se u kamatnoj stopi na nove poslove. Reakcija klijenata u smislu promjena portfelja iz drugih dugoročnih depozita u prethodno postojeće programe PEL-a ne odražava se u kamatnim stopama na nove poslove, nego samo u kamatnim stopama na stanja. Na kraju razdoblja od četiri godine klijent može zatražiti kredit po diskontnoj stopi ili obnoviti ugovor. S obzirom na to da se obnavljanje PEL-a obavlja automatski bez aktivnog sudjelovanja klijenta i s obzirom na to da se uvjeti ugovora, uključujući i kamatnu stopu, ne dogovaraju iznova, u skladu s točkom 21. takvo se obnavljanje ne smatra novim poslom. Pri obnavljaju ugovora klijent može deponirati dodatna sredstva pod uvjetom da stanje ne prijeđe određenu gornju granicu te da ugovor ne prijeđe utvrđeno najdužje razdoblje do dospijeća. Ako se dosegne gornja granica iznosa ili utvrđeno najdužje trajanje ugovora, ugovor se zamrzava. Sve dok se novac nalazi u poslovnim knjigama banke, kućanstvo ili nefinansijsko društvo zadržava svoja prava na zaduživanje i još uvijek mu se isplaćuje kamata u skladu s uvjetima koji su bili na snazi pri otvaranju računa PEL-a. Za programe PEL-a vlada odobrava subvenciju u obliku plaćanja kamate povrh kamatne stope koju nudi kreditna ili druga institucija. U skladu s točkom 6., statistikom kamatnih stopa monetarnih finansijskih institucija obuhvaćen je samo onaj dio plaćanja kamata koji nudi kreditna ili druga institucija. Subvencija vlade koja se isplaćuje preko kreditne ili druge institucije, ali je ne isplaćuje sama kreditna ili druga institucija, zanemaruje se.

*Dodatak 1.***Kategorije instrumenata za kamatne stope na stanja**

Ugovorena kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini (AAR) ⁽¹⁾ obračunava se za svaku od sljedećih kategorija instrumenata ⁽²⁾ ⁽³⁾. U slučaju prikaza opažanja na kraju mjeseca, izvještajne jedinice dostavljaju ponderiranu prosječnu kamatnu stopu za svaki pokazatelj, a u slučaju implicitnih kamatnih stopa koje se odnose na mjesecne prosjeke izvještajne jedinice za svaki pokazatelj dostavljaju obračunate kamate i prosječno stanje depozita i kredita primjenjujući definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi.

	Sektor	Vrsta instrumenta	Izvorno dospjeće	Broj pokazatelja stanja	Izvještajna obveza	
Depoziti u eurima	Kućanstva (*)	S ugovorenim rokom dospjeća	Do 2 godine	1.	AAR	
			Dulje od 2 godine	2.	AAR	
	Nefinancijska društva	S ugovorenim rokom dospjeća	Do 2 godine	3.	AAR	
			Dulje od 2 godine	4.	AAR	
	Repo ugovori			5.	AAR	
Krediti u eurima	Kućanstva (*)	Stambeni krediti	Do 1 godine	6.	AAR	
			Dulje od 1 i do 5 godina	7.	AAR	
			Dulje od 5 godina	8.	AAR	
		Potrošački krediti i ostali krediti	Do 1 godine	9.	AAR	
			Dulje od 1 i do 5 godina	10.	AAR	
			Dulje od 5 godina	11.	AAR	
	Nefinancijska društava		Do 1 godine	12.	AAR	
			Dulje od 1 i do 5 godina	13.	AAR	
			Dulje od 5 godina	14.	AAR	

(*) Uključuje neprofitne institucije koje služe kućanstvima.

Za sljedeće kategorije instrumenata uključene u Dodatučku 2., pojam novih poslova proširuje se na ukupno stanje, tj. na stanja ⁽²⁾ ⁽³⁾, a obračunava se ugovorena kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini (AAR) ⁽¹⁾. U slučaju prikaza opažanja na kraju mjeseca, izvještajne jedinice dostavljaju ponderiranu prosječnu kamatnu stopu za svaki pokazatelj, a u slučaju implicitnih kamatnih stopa koje se odnose na mjesecne prosjeke, izvještajne jedinice za svaki pokazatelj dostavljaju obračunate kamate i prosječno stanje depozita i kredita primjenjujući definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi. Osim toga, sve izvještajne jedinice dostavljaju stanje na kraju mjeseca za pokazatelje 12. i 23.

	Sektor	Vrsta instrumenta	Otkazni rok	Broj pokazatelja novog posla	Izvještajna obveza
Depoziti u eurima	Kućanstva (*)	Prekonočni		1.	AAR
		Iskopivi depoziti s otkaznim rokom (**)	Otkazni rok do 3 mjeseca	5.	AAR
	Nefinancijska društva	Prekonočni	Otkazni rok dulji od 3 mjeseca	6.	AAR
				7.	AAR

(¹) Ili usko određena efektivna kamatna stopa (NDER).

(²) U državi članici sudionici u kojoj se jedna od sljedećih kategorija instrumenata ne primjenjuje u bankovnom poslovanju rezidentnih kreditnih institucija i drugih institucija s kućanstvima i nefinancijskim društvima rezidentima države članice sudionice ta se kategorija instrumenata zanemaruje.

(³) U sljedećoj tablici „do“ znači „do i uključujući“.

	Sektor	Vrsta instrumenta	Otkazni rok	Broj pokazatelja novog posla	Izvještajna obveza
Krediti u eurima	Kućanstva (*)	Prekoračenja po transakcijskim računima	12.	AAR, iznos	
	Nefinansijska društva	Prekoračenja po transakcijskim računima	23.	AAR, iznos	

(*) Uključuje neprofitne institucije koje služe kućanstvima.

(**) U ovoj se kategoriji instrumenata podaci za kućanstva i nefinansijska društva spajaju i pripisuju sektoru kućanstava s obzirom na to da na taj sektor otpada oko 98 % stanja iskupivih depozita s otkaznim rokom u svim državama članicama sudionicama zajedno.

Dodatak 2.**Kategorije instrumenata za kamatne stope na nove poslove**

Ugovorena kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini (AAR) ⁽¹⁾ obračunava se za sljedeće kategorija instrumenata ⁽²⁾ ⁽³⁾. Ako se kamatne stope na prekonočne depozite, iskupive depozite s otkaznim rokom i prekoračenja po transakcijskim računima, tj. pokazatelji 1., 5., 6., 7., 12. i 23. obračunavaju kao:

- prikaz opažanja na kraju mjeseca, izvještajne jedinice dostavljaju ponderiranu prosječnu kamatnu stopu za svaki od pokazatelja od 1. do 29., a osim toga za pokazatelje od 2. do 4., od 8. do 11., od 13. do 22. i od 24. do 29. također dostavljaju podatke o iznosu novih poslova obavljenih tijekom tog mjeseca primjenjujući definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi,
- implicitne kamatne stope koje se odnose na mjesecne prosjeke, izvještajne jedinice dostavljaju ponderiranu prosječnu kamatnu stopu za svaki od pokazatelja od 2. do 4., od 8. do 11., od 13. do 22. i od 24. do 31., a osim toga dostavljaju podatke o iznosu novih poslova obavljenih tijekom tog mjeseca, a za pokazatelje 1., 5., 6., 7., 12. i 23. dostavljaju obračunate kamate i stanje depozita i kredita primjenjujući definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi.

Sve izvještajne jedinice za prekoračenja po transakcijskim računima, tj. pokazatelje 12. i 23., dostavljaju stanje na kraju mjeseca.

	Sektor	Vrsta instrumenta	Izvorno dospjeće, otkazni rok, početno fiksiranje kamatne stope	Broj pokazatelja novog posla	Izvještajna obveza
Depoziti u eurima	Kućanstva (*)	Prekonočni (***)		1.	AAR
		S ugovorenim rokom dospjeća	Dospjeće do 1 godine	2.	AAR, iznos
			Dospjeće od 1 do 2 godine	3.	AAR, iznos
			Dospjeće dulje od 2 godine	4.	AAR, iznos
		Iskupivi depoziti s otkaznim rokom ^(**) ^(***)	Otkazni rok do 3 mjeseca	5.	AAR
			Dospjeće dulje od 3 mjeseca	6.	AAR
	Nefinansijska društva	Prekonočni (***)		7.	AAR
		S ugovorenim rokom dospjeća	Dospjeće do 1 godine	8.	AAR, iznos
			Dospjeće od 1 do 2 godine	9.	AAR, iznos
			Dospjeće dulje od 2 godine	10.	AAR, iznos
	Repo ugovori			11.	AAR, iznos
Krediti u eurima	Kućanstva (*)	Prekoračenja po transakcijskim računima ^(***)		12.	AAR, iznos
		Potrošački krediti	Promjenjiva kamatna stopa i početno fiksiranje kamatne stope do 1 godine	13.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope od 1 do 5 godina	14.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope dulje od 5 godina	15.	AAR, iznos
		Stambeni krediti	Promjenjiva kamatna stopa i početno fiksiranje kamatne stope do 1 godine	16.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope od 1 do 5 godina	17.	AAR, iznos

⁽¹⁾ Ili usko određena efektivna kamatna stopa (NDER).

⁽²⁾ U državi članici sudionici u kojoj se jedna od sljedećih kategorija instrumenata ne primjenjuje u bankovnom poslovanju rezidentnih kreditnih institucija i drugih institucija s kućanstvima i nefinansijskim društвima rezidentima države članice sudionice ta se kategorija instrumenata zanemaruje.

⁽³⁾ U sljedećoj tablici „do“ znači „do i uključujući“.

	Sektor	Vrsta instrumenta	Izvorno dospijeće, otkazni rok, početno fiksiranje kamatne stope	Broj pokazatelja novog posla	Izvještajna obveza
			Početno fiksiranje kamatne stope od 5 do 10 godina	18.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope dulje od 10 godina	19.	AAR, iznos
		Za ostale potrebe	Promjenjiva kamatna stopa i početno fiksiranje kamatne stope do 1 godine	20.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope od 1 do 5 godina	21.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope dulje od 5 godina	22.	AAR, iznos
		Nefinansijska društva	Prekoračenja po transakcijskim računima (***)	23.	AAR
			Ostali krediti u iznosu do 1 milijun eura	24.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope od 1 do 5 godina	25.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope dulje od 5 godina	26.	AAR, iznos
			Ostali krediti u iznosu većem od 1 milijun eura	27.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope od 1 do 5 godina	28.	AAR, iznos
			Početno fiksiranje kamatne stope dulje od 5 godina	29.	AAR, iznos

(*) Uključuje neprofitne institucije koje služe kućanstvima.

(**) U ovoj se kategoriji instrumenata podaci za kućanstva i nefinansijska društva spajaju i pripisuju sektoru kućanstava s obzirom na to da na taj sektor otpada oko 98 % stanja iskupivih depozita s otkaznim rokom u svim državama članicama sudionicama zajedno.

(***) U ovoj se kategoriji instrumenata pojam novih poslova proširuje na ukupno stanje, tj. stanja.

Postotna godišnja stopa naknade (APRC) obračunava se za sljedeće kategorije instrumenata. Za svaki pokazatelj, izvještajne jedinice dostavljaju ponderiranu prosječnu kamatnu stopu primjenjujući definicije i pravila utvrđene u ovoj Uredbi.

	Sektor	Vrsta instrumenta	Broj pokazatelja novog posla	Izvještajna obveza
Krediti u eurima	Kućanstva (*)	Potrošački	30.	APRC
		Stambeni	31.	APRC

(*) Općenito uključuje neprofitne institucije koje služe kućanstvima, ali nacionalne središnje banke mogu u tom smislu odobriti odstupanja.

PRILOG III.**MINIMALNI STANDARDI KOJE MORA PRIMJENJIVATI STVARNA IZVJEŠTAJNA POPULACIJA**

Sljedeće minimalne standarde moraju ispunjavati izvještajne jedinice kako bi udovoljile statističkim izvještajnim zahtjevima Europske središnje banke (ESB).

Minimalni standardi za prijenos

- (a) izvještavanje izvještajnih jedinica nacionalnim središnjim bankama pravodobno je i u rokovima koje odredi NSB države članice sudionice čiji je rezident izvještajna jedinica;
- (b) statistička izvješća jesu u obliku i formatu u skladu s tehničkim izvještajnim zahtjevima koje odredi NSB države članice sudionice čiji je rezident izvještajna jedinica;
- (c) utvrđuje se osoba (osobe) za kontakt u izvještajnoj jedinici; i
- (d) slijede se tehničke specifikacije za prijenos podataka NSB-u države članice sudionice čiji je izvještajna jedinica rezident.

Minimalni standardi za točnost

- (e) statistički podaci koje dostavljaju izvještajne jedinice su točni, dosljedni i potpuni; postojeće praznine se priznaju, objašnjavaju NSB-u države članice sudionice čiji je rezident izvještajna jedinica i premošćuju što je prije moguće;
- (f) statistički podaci koje dostavljaju izvještajne jedinice ne smiju sadržavati trajne i strukturne praznine;
- (g) izvještajne jedinice dostavljaju informacije o kretanjima na koja upućuju dostavljeni podaci;
- (h) izvještajne jedinice poštju veličine i decimalna mjesta koja za tehnički prijenos podataka odredi NSB države članice sudionice čiji je izvještajna jedinica rezident; i
- (i) izvještajne jedinice poštjuju politiku zaokruživanja koju za tehnički prijenos podataka odredi NSB države članice sudionice čiji je izvještajna jedinica rezident.

Minimalni standardi za konceptualnu usklađenost

- (j) statistički podaci koje dostavljaju izvještajne jedinice usklađeni su s definicijama, konvencijama, klasifikacijama i metodama sadržanima u ovoj Uredbi;
- (k) u slučaju odstupanja od tih definicija, konvencija, klasifikacija i metoda, ako je to primjenjivo, izvještajne jedinice redovito prate i brojčano određuju razliku između upotrijebljene mjere i mjere sadržane u ovoj Uredbi; i
- (l) izvještajne jedinice objašnjavaju lomove u serijama dostavljenih podataka u usporedbi s podacima iz prethodnih razdoblja.

Minimalni standardi za revizije

- (m) poštju se politika i postupci za revizije koje odrede ESB i nacionalne središnje banke. Revizijama koje odstupaju od redovitih revizija moraju se priložiti napomene za pojašnjenje.

PRILOG IV.

PRIJELAZNE ODREDBE ZA PRIMJENU OVE UREDBE

1. Do referentnog mjeseca prosinca 2003. i uključujući taj mjesec, agregirani nacionalni mjesečni statistički podaci o novim poslovima i stanjima mogu se dostavljati Europskoj središnjoj banci (ESB) uz kašnjenje od daljnja dva radna dana od kraja radnog vremena na 19. radni dan nakon kraja referentnog mjeseca kako je određeno u članku 3. stavku 4. ove Uredbe. Aggregirani nacionalni mjesečni statistički podaci o stanjima mogu se isto tako dostavljati ESB-tromjesečno, uz kašnjenje od dva radna dana od kraja radnog vremena na 19. radni dan nakon kraja kalendarskog tromjesečja. ESB dopušta fleksibilnost nacionalnim središnjim bankama u provedbi prijelaznog razdoblja na nacionalnoj razini.
  2. Od referentnog mjeseca siječnja 2004. podaci, uključujući agregirane nacionalne mjesečne statističke podatke o stanjima, dostavljaju se na 19. radni dan nakon kraja referentnog mjeseca, kako je određeno u članku 3. stavku 4. ove Uredbe.
  3. Do referentnog mjeseca prosinca 2006. i uključujući taj mjesec točka 10. Priloga I. glasi:
- „10. Minimalna veličina nacionalnog uzorka takva je da:
- (a) najveća slučajna pogreška ⁽¹⁾ za kamatne stope na nove poslove prosječno za sve kategorije instrumenata ne prelazi 10 baznih bodova pri razini pouzdanosti od 90 % ⁽²⁾; ili
  - (b) obuhvaća najmanje 30 % rezidentne potencijalne izvještajne populacije; kada je 30 % rezidentne potencijalne izvještajne populacije veće od 100, minimalna veličina nacionalnog uzorka može se unatoč tomu ograničiti na 100 izvještajnih jedinica; ili
  - (c) izvještajne jedinice iz nacionalnog uzorka obuhvačaju najmanje 75 % stanja depozita u eurima primljenih od kućanstava i nefinansijskih društava rezidenata država članica sudionica te najmanje 75 % stanja kredita u eurima koji su odobreni kućanstvima i nefinansijskim društvima rezidentima država članica sudionica.”

⁽¹⁾ $D = z_{\alpha/2} * \sqrt{\text{var}(\hat{\theta})} \approx z_{\alpha/2} * \sqrt{\text{vár}(\hat{\theta})}$,

pri čemu je D najveća slučajna pogreška, $z_{\alpha/2}$ faktor koji se izračunava iz normalne distribucije ili bilo koje prikladne distribucije u skladu sa strukturonim podataka (npr. t-distribucija) uz pretpostavku razine pouzdanosti od $1-\alpha$, $\text{var}(\hat{\theta})$ varijanca procjenitelja parametra θ i $\text{vár}(\hat{\theta})$ procijenjena varijanca procjenitelja parametra θ .

⁽²⁾ Nacionalne središnje banke mogu izravno pretvoriti apsolutnu mjeru od 10 baznih bodova pri razini pouzdanosti od 90 % u relativnu mjeru u smislu prihvatljivog maksimalnog pretvorenonoga koeficijenta varijacije procjenitelja.